

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952



ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
869
24. VIII 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ





НИКАД УСАМЉЕН. — Двадесет једногодишњи студент Тери Димок једини је странац у Лондону који се никад не осећа усамљен. Између педесет и два ученика нове школе за модне креаторе и продавце у модним кућама намењеним искључиво омладини, Тери је једини младић. Из Америке је, као и све његове школске другарице које су дошле у Лондон да ту, где се последњих година ствара мода за младе целог света, науче све што о том уметничком занату треба знати. Нелагодност што је једини младић међу толиким девојкама брзо је прошла. Поготову што су све оне веома пажљиве према њему: перу му рубље, пеглају му одела, брину се о његовој исхрани, одлазе с њим на излете и игранке. Тери нерадо помишља на повратак у Америку где ће се, навикнут на овако велико друштво, осећати усамљен.




ПРИНЦ МЕЛХИОР фон МЕКАУ,
ВЛАДАР БРИКСЕНА (АУСТРИЈА) УМРО ЈЕ 1509. ГОДИНЕ ЗА ВРЕМЕ ПУТОВАЊА У РИМ И ДОК ЈЕ ЊЕГОВО ТЕЛО БИЛО ИЗЛОЖЕНО ДА БИ МУ БИЛЕ ОДАНЕ ПОСЛЕДЊЕ ПОЧАСТИ, ЈЕДАН ВОЈНИК ИЗ ПОЧАСНЕ СТРАЖЕ УСПЕО ЈЕ ДА МУ ПРЕТРЕСЕ ОДЕЛО И ДА У ЈЕДНОЈ МАЊЖЕТИ НАЂЕ ПРИЗНАЦИЈУ НА 300.000 ЗЛАТНИКА КОЈЕ ЈЕ ПРИНЦ ДЕПОЧОВАО У ЈЕДНОЈ НЕМАЧКОЈ БАЊЦИ. ПРИЗНАЦИЈА ЈЕ ГЛАСИЛА НА ДОНОСИОЦА!

Вероватли ишли не!



НЕСТАЛНА РЕКА
РЕКА РАБ У АУСТРИЈИ ИЗЛИЈЕ СЕ СВАКЕ ГОДИНЕ И КАДА СЕ ПОВУЧЕ, СВАКИ ПУТ ДОДА СВОМ ТОКУ ПО ЈЕДНУ НОВУ МЕАНДРУ.

ЗЛАТНЕ ТЕРАЗИЈЕ



СТАВЉАНЕ СУ У ГРОБ ЕГИПТАСКИХ ПРИНЦЕЗА УМРЛИХ У РАНОЈ МЛАДОСТИ ЈЕР СЕ ВЕРОВАЛО ДА ЊЕ НА ТАКВОЈ ВАГИ ЊИХОВА ДЕЛА ПРЕТЕГНУТИ ГРЕХОВЕ.

Ова РИБА



У ТОКУ ТРИ ПЕРИОДА РАШЉЕЊА ИМА ОБЛИК И ИЗГЛЕД 3 РАЗЛИЧИТЕ РИБЕ.

Свилени НОВАЦ



ЕМИТОВАН У ФРАНЦУСКОЈ 1795. ГОДИНЕ НИЈЕ СЕ МОГАО ФАЛСИФИКОВАТИ ЈЕР ЈЕ ТКАН НА НАРОЧИТИМ РАЗБОЈИМА КАКВИХ НИГАДЕ ВИШЕ НИЈЕ БИЛО.

ЖИВИ РАЧУНАР

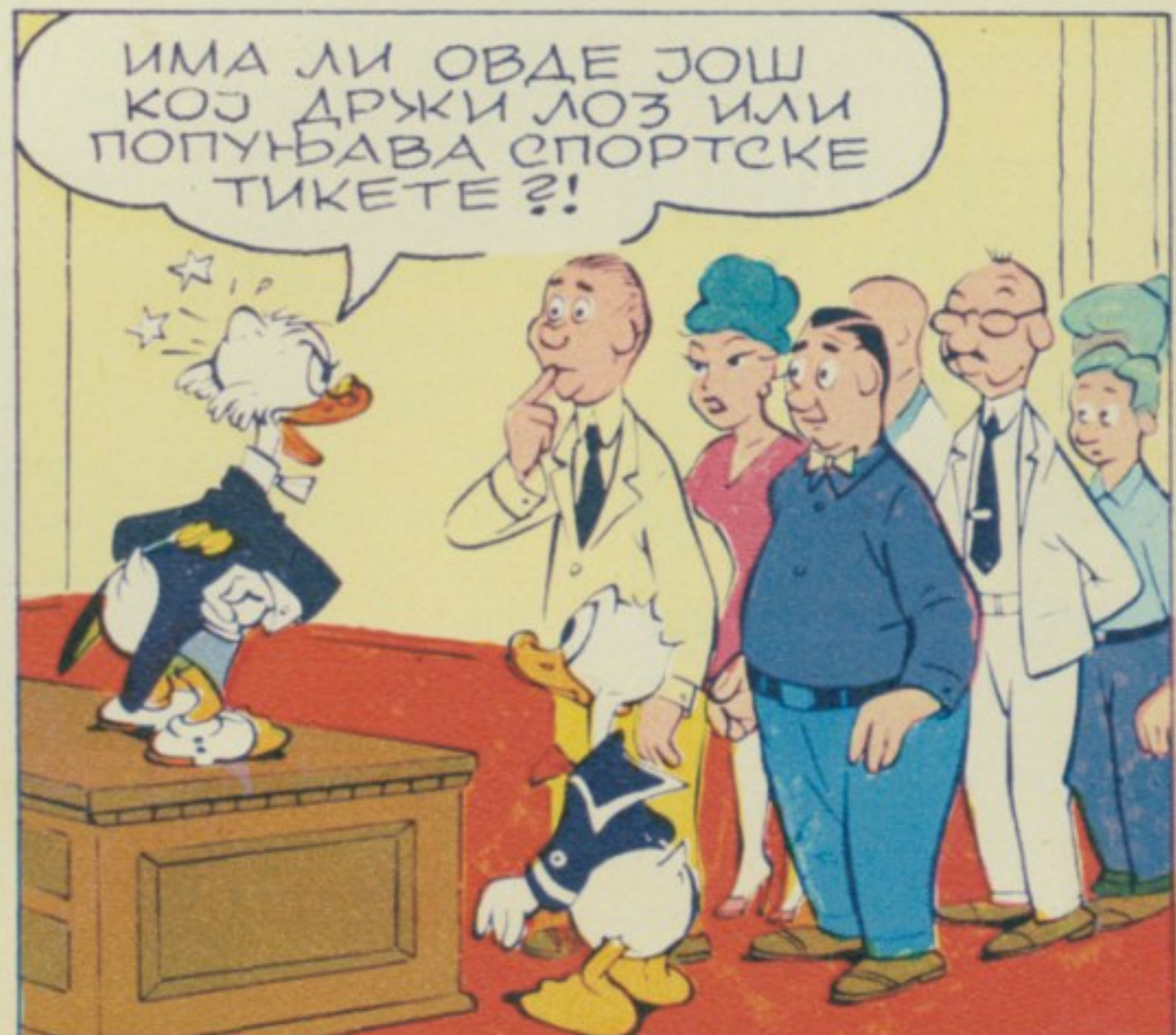
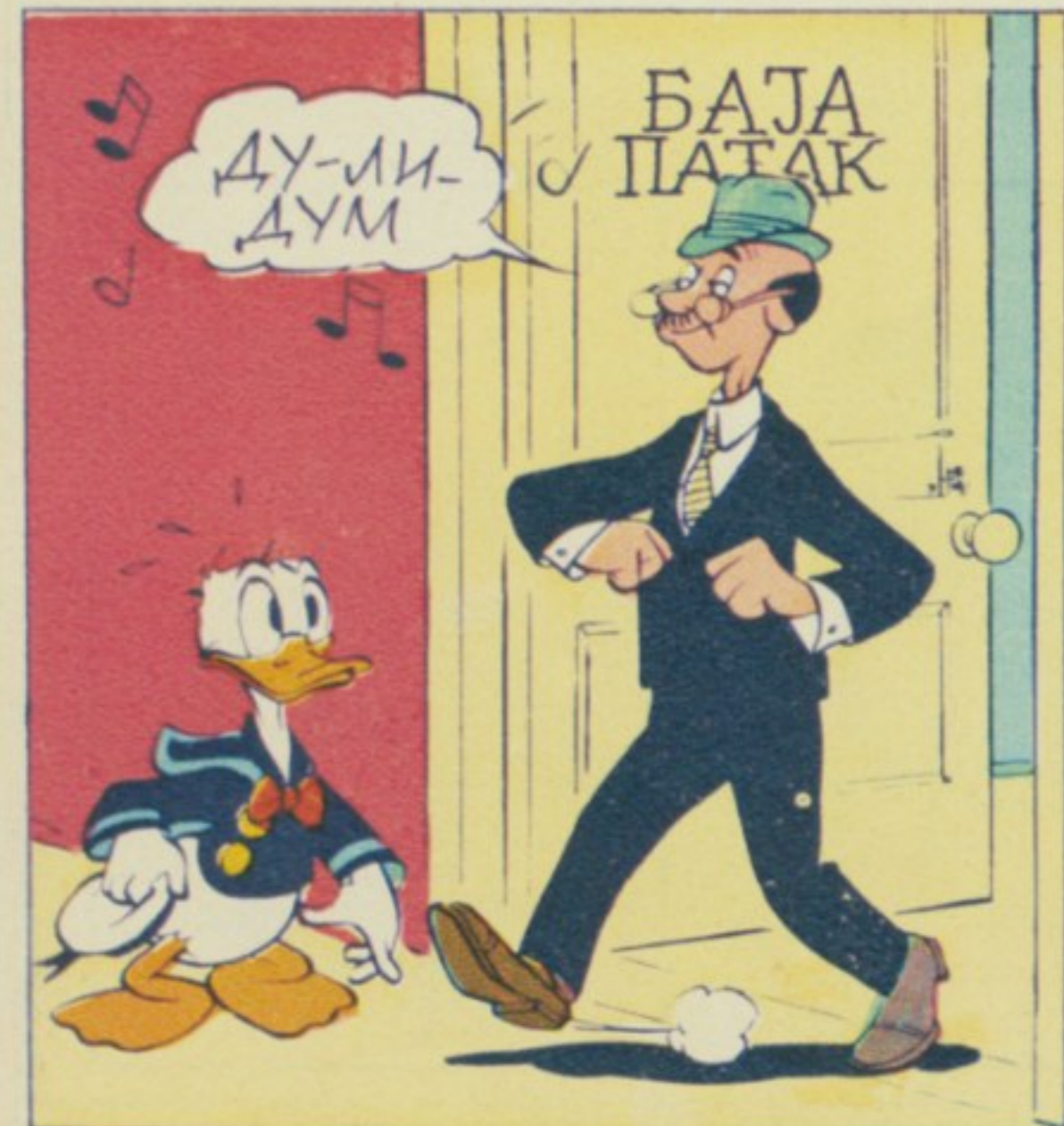
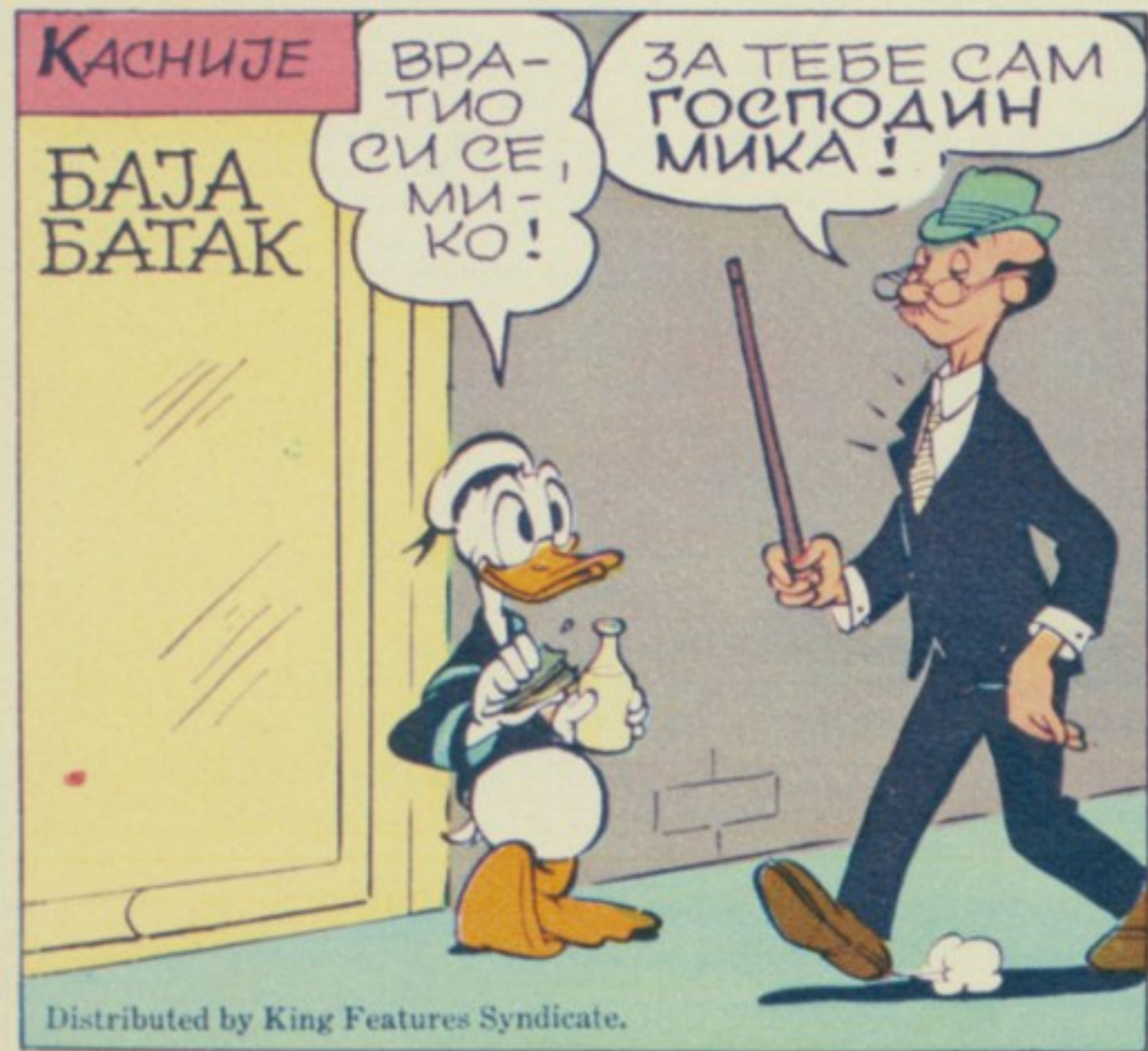
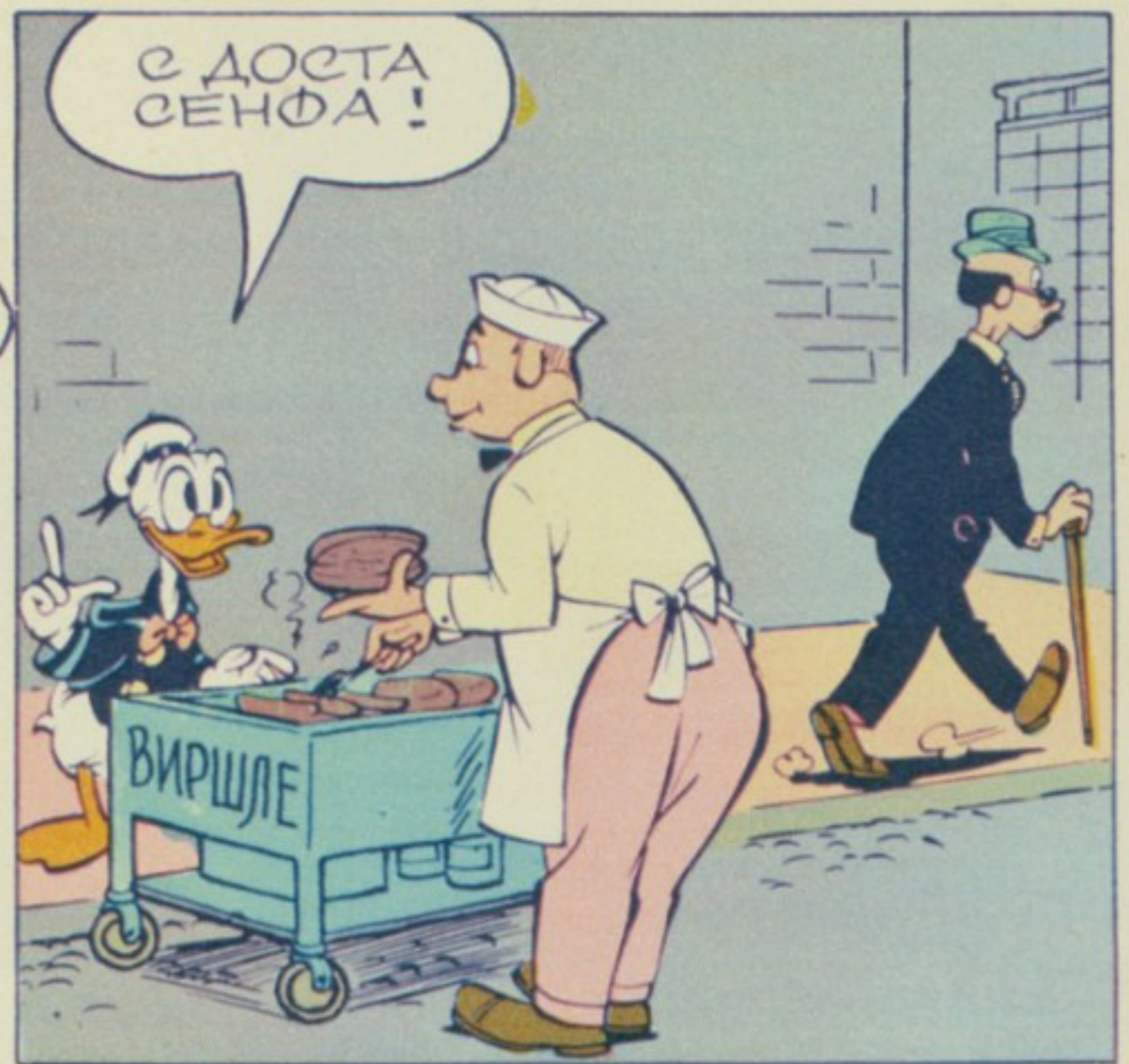


ДОК ЈЕ СУДИЈА СЕМЈУЕЛ ПЕРКИНС (1811-1879) БИО ПРЕДСЕДНИК ДРЖАВНЕ БАНКЕ ИНДИЈАНЕ, РЕДОВНО ЈЕ "БРОЈАО" СРЕБРНИ НОВАЦ ЈЕДИНОСТАВНИМ УЗИМАЊЕМ ВРЕКА У РУКУ. У СВАКОЈ ВРЕКИ БИЛО ЈЕ СРЕБРА У ВРЕАНОСТИ ОД 500 ДОЛАРА. ПА ИПАК ЈЕ ЈЕДНОМ ОСЕТИО ДА У ЈЕДНОЈ ВРЕКИ НЕДОСТАЈЕ 25 ЦЕНТИ. (1 ДОЛАР = 100 ЦЕНТИ)

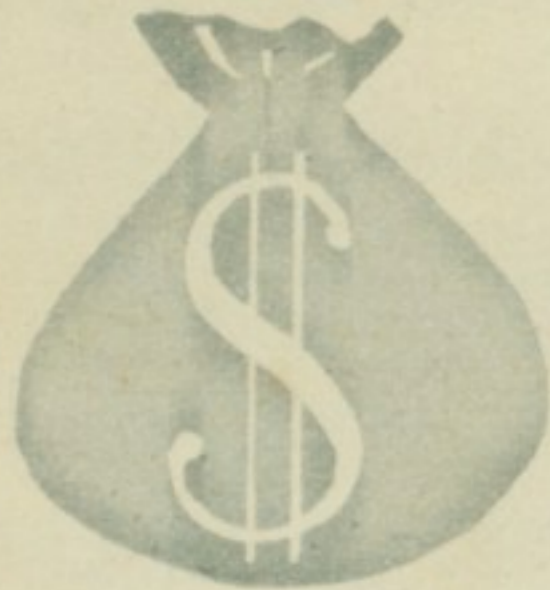
869

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК



КАКО СУ ЗГРТАНА ВЕЛИКА СВЕТСКА БОГАТСТВА



ОМРЗНУТИ КРАЉ НАФТЕ

ЊЕГОВА СТАНДАРД ОЈЛ КОМПАНИЈА НИЈЕ НИКАД ПЛАТИЛА



ЈЕДНА ОД ПОСЛЕДЊИХ ФОТОГРАФИЈА ЦОНА Д. РОКФЕЛЕРА

Брвнара у Ричфорду, у америчкој држави Њујорк, где је 8. јула 1839. године Цон Д. Рокфелер угледао свет као син ситног трговца, изгледала је као и хиљаде других: имала је два прозора, мала врата и само две собе.

Рокфелеров отац био је изванредно способан трговац. Па ипак, и поред свег труда и штедљивости, ни-

кад није стекао више од малог имања.

Породица Рокфелер ускоро добија још једног сина, а Цони млађег брата: заједно крећу у сеоску школу и стичу још код куће прва знања о бизнису. У породици се највише говорило о новцу, па Цон врло рано покушава самостално да заради који цент. Када би га отац повезао са собом у оближњу варош на

пазар, мали би за новац који је зарадио продајући „своје“ пилиће, куповао колонијалну робу. Касније би је у Ричфорду с добитком препродавао.

Када је Цону Рокфелеру било четрнаест година, породица се преселила у Кливленд, у држави Охајо. Дечацима се пружио прилика да посећују за оно време модерну трговачку школу.

Преким путем до газде

У шеснаестој години Цон је завршио школовање. За њега је почињао живот испуњен радом. Најпре се запослио код једне трговачке фирме и као ученик зарађивао је шеснаест долара месечно. Али не задуго. Његове способности нису могле да остану незапажене. Он добија место помоћника књиговође, приходи су му порасли: сада је примао четрдесет долара месечно. Старајући се о сваком центру успевао је да уштеди неколико долара недељно.

После годину дана Цон је већ био уштедео неколико стотина долара, али то је премало за оснивање предузећа. Како набавити новац? Цон покушава код оца. Овај је учинио колико је могао, позајмио му је хиљаду долара. Наравно, с каматом од десет одсто годишње!

Да би пронашао још неки новчани извор, Цон трага за ортаком. Овим ће се триком служити често и у каснијем животу. Службеник Морис Кларк кога већ подуже познаје спреман је да се са њим удружи. Поседује хиљаду долара, а пошто му је око тридесет година има и нешто искуства

Грозница за црним златом

Новооснована фирма „Кларк и Рокфелер“ почи-

ње да посредује у продаји и уговарању послова око превоза. Дужности су подељене: Кларк проналази муштерије, а Цон води благајну и пословне књиге. Чиста зарада је десет пута већа него што би свако од њих могао да постигне као службеник.

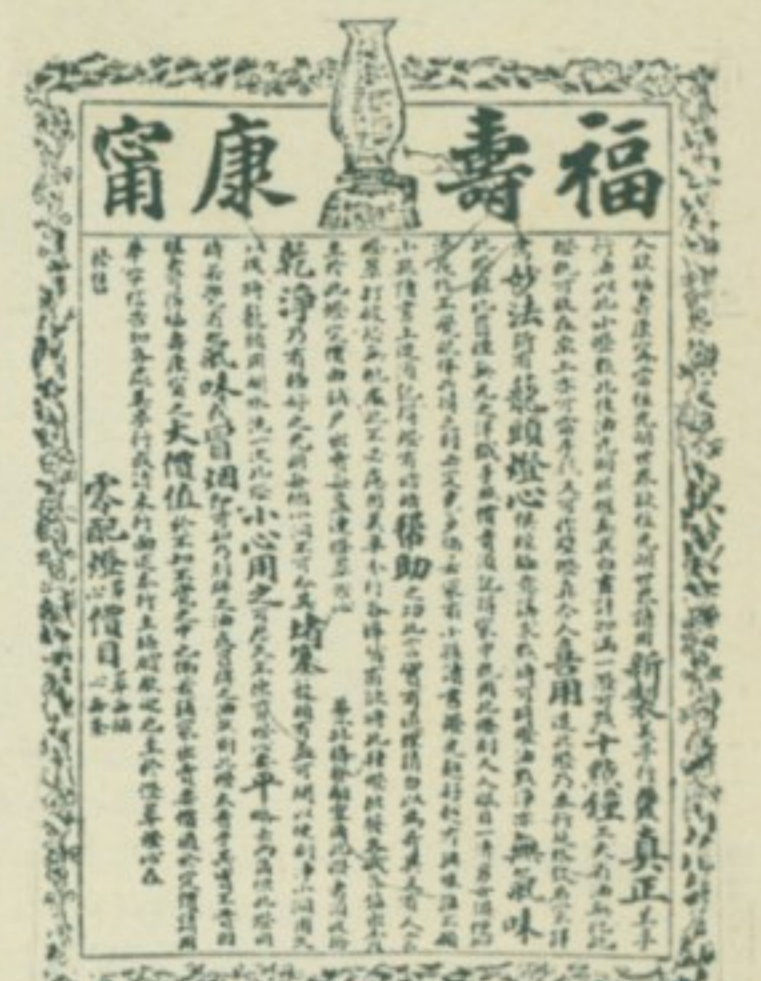
Почетком шездесетих година Америку је захватила

чишћава је и продаје. Основано је у Кливленду рафинерију и за овај посао придобио не само ранијег ортака Кларка, већ и његова два брата и извесног Енглеза Ендрјуса, који га је заинтересовао својим изумом за пречишћавање нафте.

Збогом, ортаци
Посао је успео. Цене су

ЛАМПЕ ЗА КИНЕЗЕ

Одломак из плаката Стандард ојла којим је Рокфелер кренуо у освајање кинеског тржишта: „Ако се при употреби лампе осети да смрди или чак да се дими, онда се по томе може знати да је употребљен или петролеј неке друге фирме или фалсификат, који то проузрокује. Да ли је после свега тога, дакле, лампа стварно још скупа? Не! Онда уистину није скупа, пошто купац у исти мах стиче и велике предности, као: срећу, дуг живот, благостање и мир, а да он то сам и не примети. Ако, дакле, трговац кад продаје тражи већу од утврђене цене, онда вас молимо да то пријавите једним писмом на кинеском језику нашој Стандард ојл компанији, која се свуда налази. Ако се у кући налазе деца која морају



да читају књиге, онда ће им, што је јача светлост лампе, ова проузроковати тим већу радост. Па ако неко и не жели да му деца студирају књиге да би напредовала, ипак се мора мислити на чињеницу да је лампа добра помоћ у потпуном мраку. То доказује да се ту ради о нечем стварно смисленом“.

права грозница. Откривена је нафта. У Пенсилванији је пронађен и начин бушења који је омогућио да се за један дан добије цела тона ове густе тамне течности.

Ка овом котлу у којем је врло од људи, упутио се 1862. године хладни и прорачунати Цон Рокфелер. Није се бацио на бушење нафте јер је то онда био ризичан посао, примитивним средствима тешко је било пронаћи изворе. Рокфелеру се учинило корисније да од дивљих коначача откупљује нафту, пре-

нарочито првих година ска кале. Сада већ Рокфелеру није било право да чисту зараду свог друштва дели са толиким ортацима. Одлучио је да се отресе браће Кларк и предложио својим ортацима да један од њих петорице откупи цело друштво. На изглед, то је било доста праведно. Пошто су се сви сагласили с овим предлогом, Рокфелер је лако успео да постане једини власник. Потајно је набавио новац, у присуству адвоката понудио највећу цену и потом исплатио садашње partnere. Изигра-

ФАНТАСТИЧНИ

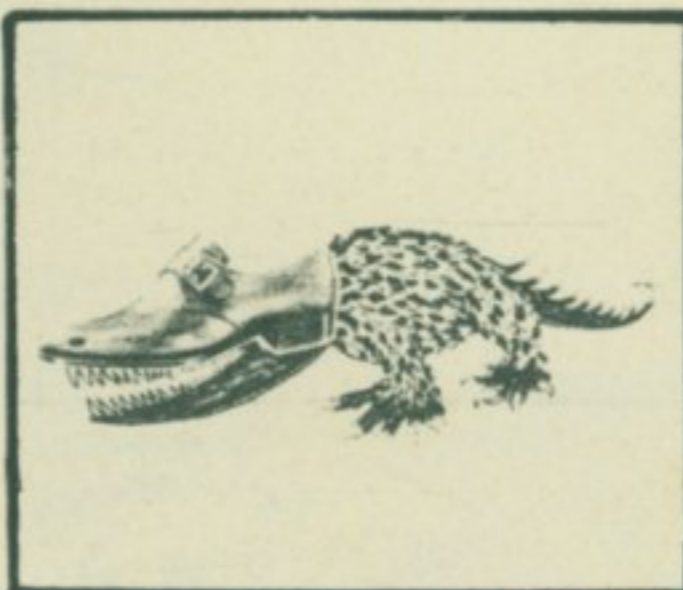
300

Узму се маказе и крене у лов на сличице по разним листовима и часописима. Исечена сличица залепи се на комад белог

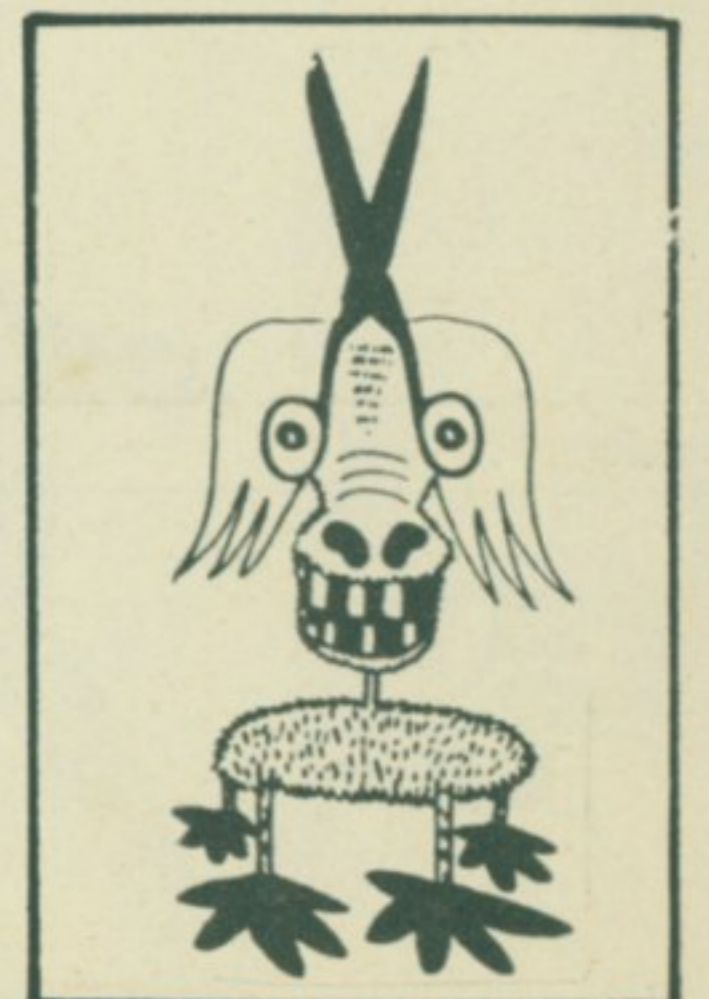
папира за цртање. Туш или оловка у боји, уз то мало маште и први становници фантастичног зоолошког врта већ су ту.

Од догледа је испало стармало мудро пиле које као да једва чека да се прихвати неког научног проблема. Ципела се претворила у зубато праисторијско чудовиште а маказе — не знамо ни сами у шта.

Узмите и ви маказе у руке и крените у лов на



сличице. А када се испод ваших маказа и пера роди нека занимљива и необична животиња, пошаљите нам је. Ако буде интересантна, објавићемо је.



ЏОН Д. РОКФЕЛЕР

КАЗНУ ОД 29 МИЛИОНА ДОЛАРА

ној браћи је казао збогом, али с Ендрјусом није могао тако да поступи јер му је способни техничар био неопходан. Тако је 1865. настало петролејско друштво „Рокфелер и Ендрјус“. Одсад ће Рокфелера занимати само оно што је у вези с нафтом.

§ Немилосрдан, хладан и...

Рокфелер је међу првима осетио да новопронађени начин за транспортовање нафте има будућност, њиме се постиже велика уштеда, а самим тим и повећава зарада. Уместо да се превози у бурадима, нафта се сада допрема на место где се прерађује и продаје мрежом широких цеви.

Нафта је сада још брже потекла, гасно осветљење продира на све стране, али Рокфелер није сасвим задовољан. Он жели потпуну превласт на америчком тржишту. Да би уклонио оне с којима је делио царство нафте, он оснива ново велико предузеће, данас чувени Стандард ојл, и у њега улаже свој први милион долара.

Када је завладао нафтоводима, Рокфелер се окреће железници и потплаћавањем и разним смицалицама постиже да његова нафта и ту добије првенство у погледу цена и брзине превоза. Супарничке фирме плаћају више, па њихови производи постају скупљи, а зарада све мања или никаква. Хиљаде људи остају без посла.

§ ...побожан

Користећи се задобијеним предностима Стандард ојл је окупио око педесет предузећа која су већ у много чему зависила од њега и створио велику заједницу под својом управом. На челу овог труста нашао се некадашњи мали помоћник књиговође Џон Рокфелер, који себе сматра побожним човеком. Он је сада већ пословни геније о коме се зна у целој Америци. Његов труст вреди готово сто милиона.

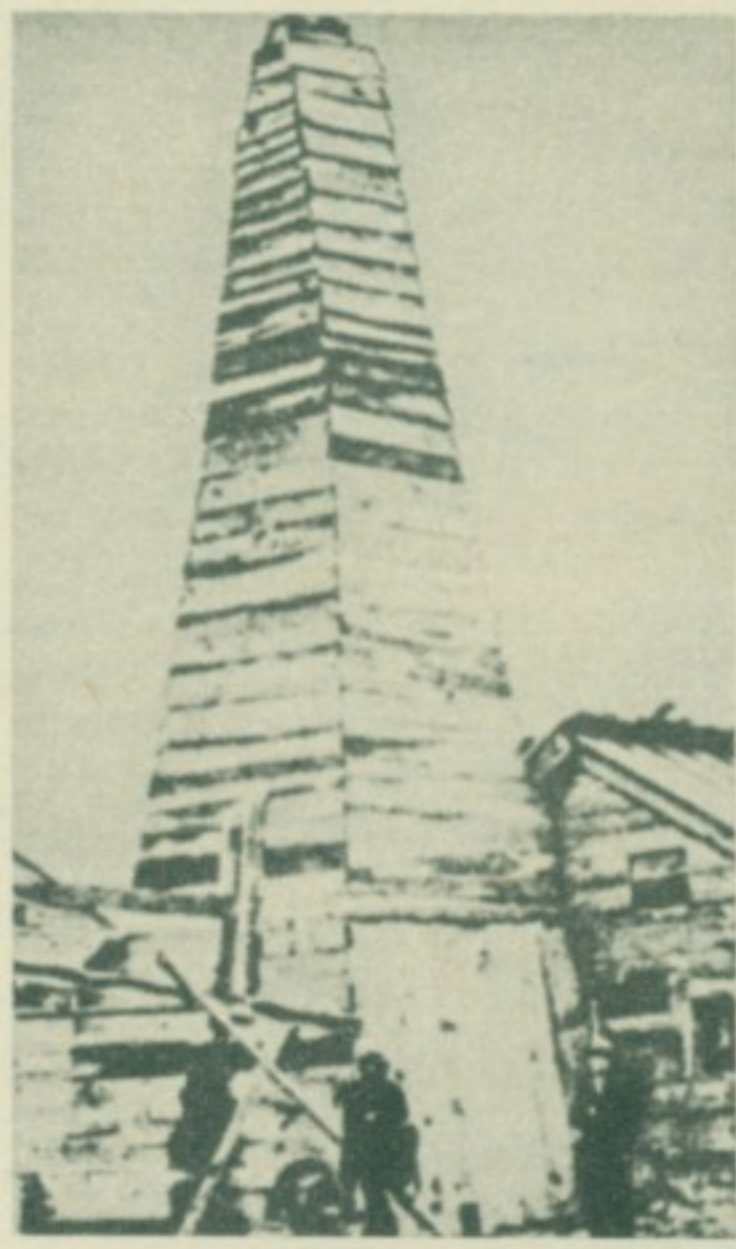
Добро је схватио да није важно само што више производи, већ и брзо продати. Пошто је Америка почела да бива тесна за ширење његовог захукталог труста, он креће у освајање Азије и Африке.

Да би заинтересовао Кинезе и убедио их у практичност петролејског осветљења, наручио је неколико стотина хиљада једноставних лампи и разделио их широм ове велике земље.

Истовремено преплавио је Кину рекламним плакатима. И, наравно, огромно тржиште било је убрзо обезбеђено. На сличан начин Рокфелер је продро и у друге азијске земље.

§ Неуништиви Стандард ојл

Непрекидни ланац Рокфелерових освајања остављао је за собом небројене жртве. Хиљаде упропашћених малих трговаца и фабрикана та распирују покрет против свемоћног Стандард ојла.



ЈЕДНА ОД ПРВИХ БУШОТИНА НАФТЕ. ГОДИНА 1859.

Најозбиљније неприлике за Стандард ојл настале су 1887. године. Изгласан је закон по коме се забрањују све погодности које је труст стекао на железници. Под општим притиском донета је пресуда о тренутном укидању Стандард ојла.

Рокфелер је привидно распустио своје предузеће и на изглед свака од удружених фирми поново је била самостална. Тако је трајало седам година. Најзад, када се бура стишала, 1889. труст је поново добио ранији изглед.

После неколико година хајка је обновљена. На мети су поново спорозуми које је Рокфелер својевремено склопио са железницом. Оптужен је за ништа мање од 4.222 прекршаја те врсте. Сви су веровали да је дошао крај превејаном старом лисцу, утолико прешто нико није могао да открије где се он тада налазио.

Августа 1907. године, док је играо голф, шездесет осмогодишњем Рокфелеру јавили су да је Савезни суд у Чикагу утврдио његову кривицу у 1462 случаја и изрекао његовом трусту казну од 29.240.000

долара! Они који су се налазили поред њега тврде да је вест примио мирно.

„Може дуго потрајати до извршења пресуде“, рекао је и наставио са игром. Његово спокојство није било лажно, казна заиста никад није исплаћена захваљујући огромној новчаној моћи труста који је постао један од најважнијих стубова америчког поретка.

Почетком овог века Џон Рокфелер је био најмоћнији, али и најомраженији човек капиталистичког света. У сенци великих послова које је водио, његов приватни живот текао је непримећено. Оженио се рано, још као млад трговац, и у педесетогодишњем ораку добио је четири кћери и једног сина.

§ Грижа савести или...

Па ипак Рокфелер није био само спретни и безобзирни капиталиста који је свој живот посветио искључиво згртању новца. Већ од 1890. године он почиње с оснивањем разних задужбина. Тако је настао познати Рокфелеров центар, установа која руководи свим америчким васпитним заводима подигнутим од добровољног прилога.

Многи су покушавали да објасне зашто се Рокфелер, најбогатији човек свог доба, овако предано посветио трошењу новца који је са намање преданости стекао. Да ли је хтео да ублажи општу мржњу коју је против себе изазвао или је тако поступио због гриже савести? Завршио је свој дуги живот као власник више од милијарду долара.

Рокфелеров син Џон II — био је у свему само наследник.

Породица Рокфелер је и данас једна од најбогатијих и најмоћнијих у Америци. Има око 40 чланова, а главну реч воде унучи творца петролејског царства. Џон III, најстарији међу њима, посветио се добротворним организацијама и оснивач је познатог Линколновог центра у Њујорку; он тако заглађује грехове свога деде. Нелсон се бави политиком у чему му помажу браћа Лоренс и Дејвид, банкар, а Винтроп је други истакнути политичар у породици; сада је гувернер државе Арканзас.

Главни извор моћи Рокфелерових и данас је нафта. Њихово богатство процењује се на око пет милијарди долара.

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА



ИЗМЕНАЂЕЊЕ. — Крчмарица Мерлиз Спериу из Нотингена била је згранута када јој је стигла нова помоћница: уместо сасвим младе девојке појавила се 60-годишња старица. На препоруке неке Холандјанке Мерлиз је преко писма ангажовала девојку Кон Кутер из Амстердама а поштар је погрешно и писмо однео баки Хинке Кутер. Старица је добила посао.



ЛАЖНА УЗБУНА. — Црквени торањ гори! — узбуђено је јавио ватрогасној станици у Наатилију, у Финској, један грађанин. Ватрогасци су рекордном брзином стигли, развалили црквена врата и с апаратима за гашење успели се на торањ. И тек када су видели да је оно што се и добронамерном грађанину и њима учинило као дим био у ствари огроман рој мува.



ЗАДАТА РЕЧ. — Управитељ школе-интерната у Холкрофту (Енглеска) скоро се неће сетити да опет распише неки конкурс. На овогодишњем конкурс школе прва награда је била „летњи викенд у Паризу“. Добио ју је ученик који учи школу у Енглеској али живи у Аустралији. Да не би показао реч управитељ је платио пут од Аустралије до Париза.

КАПЕТАН Кејт

КЕЈТ ЈЕ УСПЕЛА ДА УМАКНЕ
КАТЛЕРОВИМА АЛИ ЈЕ ЗАТО
КАМ СУН, БЕЖЕЊИ, УПАО
У ЊИХОВО СКЛАДИШТЕ И
САКРИО СЕ ...

ДОВЕДИ СВЕ МОМКЕ, ДРЕЈК И
ПРЕТРАЖИТЕ СВАКИ ЊОШАК !



МОРАМО ИМАТИ
ТО ШТЕНЕ У РУКАМА
ДА БИСМО ИЗВУКЛИ
ОД ЊЕГОВОГ ОЦА
ОНО ШТО ЖЕЛИМО!

ТО НЕЋЕ
БИТИ ТЕШКО
КАД ОНАЈ
ЋАВО ОД ЖЕНЕ
НИЈЕ ТУ!



КИНЕСКИ ЗАКОНИ ЗАБРАЊУЈУ
СТРАНЦИМА ДА НАПУШТАЈУ
ТРГОВАЧКИ ДЕО ГРАДА! ОНА
ЈЕ ТО УЧИНИЛА И ТИМЕ ПОТ-
ПИСАЛА СЕБИ СМРТНУ
ПРЕСУДУ ...



КАД НАЛЕТИ
НА ГРАДСКУ
СТРАЖУ ... ТО ЋЕ
ЈОЈ БИТИ КРАЈ!

ОНА МЕ ВИШЕ НЕ
ЗАНИМА! ЖЕЛИМ ДА
НАЂЕТЕ МАНДАРИНОВОГ
СИНА ... И ТО
БРЗО!



ИЗГЛЕДА ДА СЕ
НАЛАЗИМ У ЗАБРАЊЕНОЈ
ЗОНИ ...



КАД БИХ САМО
ЗНАЛА КАКО ДА
НАЂЕМ КАМ
СУНОВОГ ОЦА!



ТИ СИ НАШ — НЕ БРИНИ



САДРЖАЈ ПРВОГ НАСТАВКА

Четрнаестогодишњи дечак прича свој живот. Мајка га је оставила завијеног у пелене поред флаша с млеком када је имао само два месеца. Променио је много домова и много породица и поверовао да је у једној од њих нашао своје праве родитеље. Али, живот му је показао да то није истина. Још се нада да ће наћи некога ко би га волео и примио код себе.

Дошао је и зимски распуст. Насам био добар ђак, али ми то није било ни важно. Једва сам чекао да дођем у Београд. Писали су тета Ани и чика Милету да ме сачекају. Он ме и чекао на станици.

Васпитач стоји на вратима вагона. Излазимо један по један.

— Чији је ово малиша — пита наставник редом. Родитељи се јављају и свако узима своје дете.

Дошао сам и ја на врата. — Ено га мој тата — вичем и показујем на чика Милета.

— Није то твој тата — каже васпитач и гура ме напоље.

Стављам главу на чика Милетову руку и ћутим.

— Је ли ти мој тата? — одлучно сам се да га питам.

— Хајдемо кући, сви те већ чекају. Ти си наш и немој да бринеш — узима ме чика Миле под руку и идемо полако.

Зима је била лепа, са пуно снега. У кући је било топло. Све је сјајно, али кад год сам помислио да ћу ускоро у дом све ми се покварило.

Морао сам опет да идем од куће у Књажевац. Да сам могао запалио бих дом од муке. Обесио сам мачку у дворишту. Нисам хтео ни да слушам наставнике. Бежао сам поново. Вратили су ме. Наставници су често били добри према мени. Али ја нисам могао да их волим. Увече, кад легнем, нисам спавао. Само сам

смишљао шта ћу сутра да им урадим и да им загорчам живот да им се светим што сам ту.

Минирао сам кревете у соби. За време ручка гађао сам хлебом и костима остале дечачке. Тукао сам се кад год сам стигао, са свима.

Зове ме управник на разговор. Свађамо се. Викао сам на њега:

— Разбићу ти циглом главу. Матори коњу!

Ето такав сам ја. Управник је био сасвим бесан. Хтео је да ме баци у канализацију.

Како да побегнем? Како да побегнем? То ми је била једина мисао.

И бежим. Опет сам некако стигао до Београда. Пре тога један клинац је збрисао из дома, али је испао из камиона и сломио руку. Ја сам имао среће.

КРЕВЕТ У КАМИОНУ!

Кренуо сам возом за Београд, али ме кондуктер избацио у неком селу. Одем у једну кафану на путу. По пијем чашу воде и изађем напоље. Пред кафаном неки камион. Обиђем га са свих страна, али цирада закопчана неким каишима и нисам могао унутра. Сачекам шофера и запитам га:

— Шефе, хоћеш да ме повезеш?

— А где ћеш ти, синовац? — поглади ме он по коси. Одмах ми се свидео.

— Идем у Београд. Имам нека посла.

— Пењи се — рече он и убаци ме у кабину. Ноћ је.

ИЗДАЛИ СУ МЕ: КАД САМ МИСЛИО ДА САМ КОД СВОЈЕ КУЋЕ ДОШАО ЈЕ МИЛИЦИОНЕР ДА МЕ ОДВЕДЕ

Путујемо. Кабина велика а шеф само окреће волан. Много ми се свидео. Окренем се и погледам, има и кревет у камиону. То нисам знао да постоји.

— Хоћеш ли да спаваш, синовац? — пита ме он.

Наместио ме у кревет и покрио ћебетом. Камион гутњи. Погледам шоферу у шаке и ухвати ме страх. Ако ме удари, убиће ме на месту. Сиђем с кревета и седнем поред њега.

— Шта ти је, што не спаваш?

— Страх ме — кажем му.

— Чега се бојиш? Је ли, синовац, да ти ниси можда гладан?

— Јесам.

— Па што онда ћутиш. Сад ћемо да станемо код прве кафане и ту ћеш да једеш.

КАЈГАНА ОД ДВАДЕСЕТ ЈАЈА

Стигли смо до једне кафане и ушли унутра.

— Од колико јаја ћеш кајгану? — пита ме он.

— Могу ја да поједем кајгану и од двадесет јаја. Наручи ако не верујеш, па ћеш да видиш!

Шофер се чуди, али је на ручио ту велику кајгану и ја сам је сву појео. Попио сам и један витасок.

— Ово у животу нисам видео — рекао је шофер.

Кад сам наставио вожњу запитах шофера:

— Шефе, да нис ти мој прави отац?

Шофер се много чудно овом питању.

— Ја бих хтео да си ти мој прави отац, и хтео бих да будем с тобом.

— Како да ти будем отац, кад ти нисам отац?

— Нема везе, шефе. Иако ми ти ниси отац, узми ме код себе.

Рекао ми је да већ има децу и да не може да ме узме и да ја измишљам да немам правог оца.

Нисам хтео више да причам са шефом. Наљутио ме

је, а и спавало ми се.

Пробудио сам се кад је већ био дан. Погледам, шефа нема у кабини. Устанем. Видео сам да сам се помокрио у кревет. Побегло сам из дворишта у којем је камион био паркиран.

СВИ МЕ МИЛИЦИОНЕРИ ТРАЖЕ

Налазио сам се у неком великом граду. Нашао сам железничку станицу и ушао у воз за Београд и тек кад је воз кренуо, да ме не открије милиционер. Упао сам у први вагон јер је најсигурнији. Ако је кондуктер на првим вратима првог вагона, идеш даље и улазиш у клозет на крају вагона. Ако нема кондуктера, останеш напред и гледаш кад ће да уђе у вагон. Чим га видиш да је ушао, опет заглавиш у клозет. Дечаци у дому кажу да кондуктер увек гледа клозет, али се то мени никад није десило.

У возу се неки картали и један тип који је добијао даде ми педесет банкн.

Стигли смо на београдску железничку станицу. Сад само да ме милиционер не примети. Они из дома су сигурно јавили да сам побегао и сад ме траже сви милиционери. Ако ме ухвати, онда за руку, притвор због скитње, и поново у дом.

Дошао сам ипак код тета Ане. Играо сам се у дворишту, с Џекијем. Одједном, у двориште упада милиционер.

— Ту је значи наш мали дечко — каже и полази ка мени.

Џеки режи. — Мир, Џеки — смирује га тета Ана.

Сад ми је све јасно.

— Ти се ме цинкарила — вичем на њу — ти си јавила милицији да дође по мене. Ти си то урадила. Е, нећете ме тамо послати!

Покушао сам да побегнем. Милиционер ме хвата и води ме.

— Запамти, мама — ви-

као сам — сву ћу ти кућу разбити!

Узећу цигле! Мрзим те, мама. Увек ћу те мрзети!

Милиционер ме води. Објашњава ми да је то она урадила за моје добро, да не бих скитао којекуда.

Одједном, мрзим све на свету и осећам се потпуно сам.



ТИ СИ ТО УРАДИЛА

Вратили су ме у књажевачки дом, али су тамо сачекали прву прилику да се отарасе од мене. А имали су довољно разлога. Био сам срећан кад су ме најурили из Књажевца, бар више нисам морао да бежим. Пребацили су ме у један дом на авалском путу. Тада сам имао већ дванаест година.

Не могу да трпим зидове и затворене капије. Био је четвртак и требало је да читам из читанке. Ујутру, договорили сам се са Прлетом и Мацаном и одмах по сле доручка побегли смо из дома.

Већ око подне Прле и Мацан су се поколебали. Стално су запиткивали шта ће да једу и где ће да спавају. Било је већ подне и била је касна јесен. У баштама на Вождовцу није било ни воћа, нити било чега што би се могло појести.

Ушао сам у једно двориште на Вождовцу. Кад год сам хтео да уђем у неку кућу, или сам нашао отворен прозор или сам нашао отворена врата. У креденцу сам нашао новац. У фрижидеру је био и комад шунке. И то сам понео.

(Наставиће се)

У идућем броју:
ЧИКА ТОМИН ГОСТ



ЕНО ГА МОЈ ТАТА

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ



Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН





ВРАТИ СЕ, КРИПЕ!

СТАРИ ДРОЗД СЛОМЉЕНОГ КРИЛА ОГОРЧЕНО СЕ БОРИО ЗА ЖИВОТНИ ПРОСТОР И ЉУБАВ. ТРИ ДАНА ПЕВАО ЈЕ ДА БИ ОСВОЈИО ДРУГАРИЦУ

Када је Крип први пут дошао на наш брежуљак и у источном делу врта направио гнездо, био је то само један амерички дрозд као и сви други. Могла сам да га разликујем само по металном прстену бр. 308978 који сам му ставила на леву ногу. Три узастопна лета дрозд и његова верна другарица градили су гнездо усред густог жбуна пузавица. Међутим, у пролеће када је Крип напунио четири године један пар непознатих дроздова одузео му је његову територију. Његова стара другарица није се више вратила и Крип је морао да се пресели на западну страну нашег врта.

А онда сам га 9. јуна угледала како с муком лети изнад ливаде док му је десно крило висило, очевидно сломљено.

Прошло је лето, крило је лоше зарасло и висило је накриво. Крип је све ређе летео, трчао је преко ливаде у дугим скоковима и стизао на дрвеће летећи у висини најнижих грана.

Дошло је време селидбе. Међутим, Крип се само преместо из западног дела врта

птицама. Да ли ће издржати дуг пут? Хоће ли се вратити?

НЕВЕРНА ГРЕТА

Зима је била кратка. Четвртог марта чула сам дрозда како пева у западном делу врта и истрчала напоље са догледом. Птица која се налазила на високој грани храста имала је два прстена око десне ноге: био је то Ред. Следећег поподнева у једној замки нашла сам ухваћену Грету, Крипову другарицу од прошлог и претпрошлог лета. Ред је узнемирено скакутао по грамама изнад нас и чим је Грета била ослобођена долетео је до ње. Неверна Грета није сачекала повратак Крипа.

Наставила сам да их посматрам следећег дана. „Крипе, врати се кући! Преузми своју невесту“. Прошла је једна седмица: „Крипе, зар се не враћаш? Сувише је касно да опет освојиш своју другарицу. Ред и Грета граде гнездо у великом бокору“.

Шестог марта ујутру Крип се вратио.

Рано изјутра отишла сам до кухињског прозора и подигла завесу. Поред ружичњака сам приметила мали ковитлац сувог лишћа. Два дрозда су се огорчено тукла и док су журили видела сам да један од њих има укрупњено десно крило. Био је то крип!

ПОЧИЊУ НЕПРИЛИКЕ

Уплашила сам се да ће Ред убити старог дрозда и потрчала према њима. Моја два шкотска теријера су јурнула за мном и дроздови су се раздвојили. Ред се удаљио, а Крип се упутио право у ружичњак. Значи, Крип је поново освојио свој терен. Јер међу птицама побеђује онај ко остане на бојном пољу.

Отрчала сам да јавим новост свом мужу: „Крип се вратио“! Затим сам поново изишла с пуном шаком ољуштеног ораха, а са прозора сам га гледала како скакуће и видела да је остарио (у пролеће је напунио осам година), да му је боја избледела, да су му реп и десно крило искрзани по ивицама.

Тог јутра сам схватила да се Крип, истина, вратио али да га чекају многе неприлике и незгоде.

Крип би се, можда, и помирио с губитком другарице да је она остала на Редовој територији. Међутим, Крипова кућа је била и њена кућа и Грета је наставила да је посећује, изазивајући наизменично у Крипу наду и пометњу. Он је певао песме, доносио гранчице и лишће, доказе своје ватрене жеље да припреми

ме била је слаба и без срца, његово понашање према Грети постало је плашљиво и несигурно, туче с Редом црпље су му снагу. Кад је Ред приметио да је Крип спор и збуњен, његови упади постали су све одважнији.

Четвртог дана је постало очевидно да је Крип клоуноу духом. Послеподне су

међу руже. Крип је покушао да полети са таквим бесом да га је било жалосно погледати. Било је време да посредујем. Упутила сам се да отерам Реда и Грету.

СУНЦЕ СЕ ПОНОВО РАЂА

Међутим, следећег дана судбина се насмешила Крипу. Ја сам, пре свега, ставила велику количину ољуштеног ораха на једну дашчицу у западни део врта, тако да су Ред и Грета имали много мање разлога да иду на Крипову територију. А затим, оно што је много важније, био је долазак једне младе женке.

Целог преподнева Крип је с врха једног храста на јужној падини брежуљка певао своје најлепше и најватреније љубавне песме. Нешто мало ниже налазила се придошлица коју је он звао да му постане другарица. Када је дошло подне, он ју је већ био одвео до ружичњака и видела сам је како лежи малксала и поспана на сунчаној ивици грма.

Али млада женка још није била освојена. Пуна три дана, од зоре до заласка сунца, Крип је певао своје лепе љубавне песме. Чак ни зими му моји ораси нису толико користили као сада. Не губећи време у тражењу хране, слетао је на дашчицу са храном, јео на брзину и одмах летео у ружичњак, скакао међу стабљикама, затим летео до најближег храста а потом до самог врха дрвета.

ДА СЕ ЗНА КО ЈЕ ГОСПОДАР

Нова срећа повратила је Крипу енергију и борбени дух. Једног дана је изненадио Реда под ружама и оштро га казнио.

Ујутру другог априла, стари Крип прљавомрке боје, укрупњеног десног крила, скакутао је поред своје другарице сјајног црвеномрке перја, мале и љупке младе женке која је ишла према свом првом гнезду. Затим су заједно копали у трви одгрпући лишће које је ветар носио а Крип је двапут, као прави господар, кљуцнуо своју другарицу: по њеној потчињености могла сам видети колико је млада.

(Из чланка Рут Томас)



ТРАКЕ И МАШНИЦЕ. — Траке и машнице живих боја за косу, које смо доскора могли да видимо само на фотографијама помодарки из 1925. године, опет су омиљене међу младим девојкама. За њих није потребна нека нарочита фризура. Ако се томе дода још и младеж у облику цвета — ето последње моде.

гнездо. У врту је Гретино гнездо било довршено а Ред јој је помогао да га сагради, тако да је ова нова веза била јача од успомене на два лета проведена са Крипом. Одбачен и увређен стари дрозд се жестоко наљутио на Реда.

КРИП ЈЕ КЛОНУО ДУХОМ

Непрестано је долазило до сукоба. Трећег дана, Крип је изгледао уморан и изгубљен; песма коју је започињао с времена на време

Ред и Грета дошли да једу на одређено место а затим су изазивачки одлетели у ружичњак. Док је јео, Крип није обраћао пажњу на њих, али понос не дозвољава дрозду да поднесе присуство другог мужјака у сопственој кући. Са очевидним напором улетео је у ружичњак и отерао Реда неколико метара према западном делу врта. Слетео је затим на земљу и срушио се у подножју једног дрвета.

Очи су му биле затворене, крила опуштена а перје чудно накомстрешено. Зар ће угинути? Ред се вратио



ЛАВ ПУТУЈЕ У АФРИКУ

Ових дана немачки филмски режисери снимали су један филм на граници Гвинеје и Малије на реци Сасандра. Изненада им је затребао један лав. Неко ће помислити: ништа лакше, па у Африци су. А ево шта су они урадили. Замолити су управу зоолошког врта из Хамбурга да им позајми једног свог питомца! Разлог: израчунали су да би их скупуље стајао лов на цара животиња, него авионска карта за њега, тамо и натраг.

та у ружичњак и трновите гране ружа постале су његово зимско пребивалиште. Неколико пута дневно носила сам му храну, а у зимске вечери чекала да чујем његово уобичајено кун-кун, што је значило да је стигао до лимуновог дрвета да тамо спава.

Преживео је и лето и на јесен је одлетео са другим



ВЕШТАЧКИ ЉУДИ

НЕЧИСТА СИЛА! — ПОВИКА ФИЛОЗОФ И ЗАМАХНУ



ПИСАР ЖАКА ДРОА КАЛИГРАФСКИ ИСПИСУЈЕ ЧИТАВЕ РЕЧЕНИЦЕ.

лицу и... од служавке су остали само завртњи.

ЛАВ НЕЖНОГ СРЦА

Средњовековни аутомати служили су првенствено у верске сврхе. Познати су нам из многобројних литерарних извора, али сем ретких изузетака, нису сачувани.

Леонардо да Винчи направио је 1509. године лава који је за време једне свечаности у Милану пришао краљев-

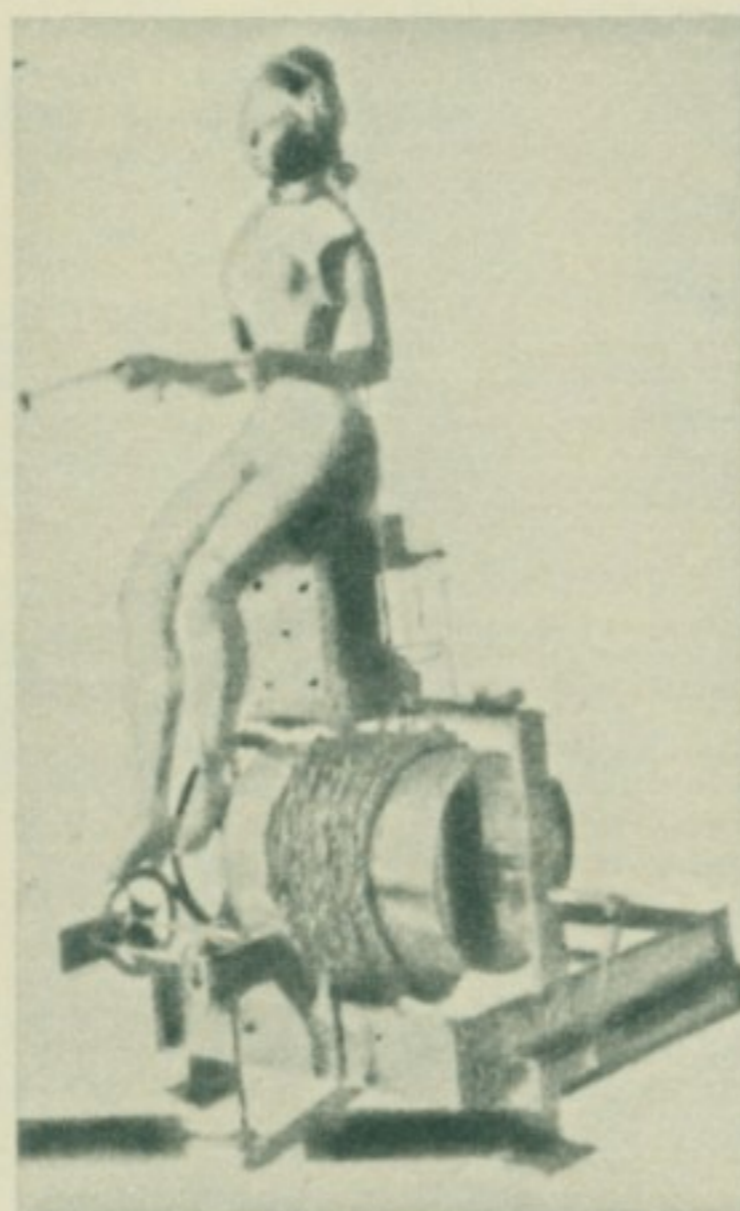
О је сместа повукла своју војску јер се плашила да њен муж, Мао Тун, кад угледа лепу играчицу не изгуби разум. Фигуре које се крећу право је, како сазнајемо из Илијаде, већ Хефест. Он је, кажу направио и оног праћина, који је на своја ужарена прса привио непријатеље Крићане и тако их усмртио.

Око 827. године калиф Абдулах Ал-Мамун имао је у својој престоници Багдаду велики аутомат у облику златног и сребрног дрвета. На гранама, које су се њихале, седеле су металне птице и певале.

У првој половини тринаестог века немачки физичар и алхемичар Алберт Велики направио је од коже, дрвета и месинга служавку која је отвара врата и обављала најнужније домаће послове. Кажу да га је уништио Тома Аквински када је дошао да посети свог учитеља. Глас, лице и остале фигуре учиниле су му се чудни, он је повикао: „Нечиста сила“, зграбио тешку гвоздену па-

АУТОМАТ: — (грчки аутоматос), справа која се сама креће и механичким средствима подражава покрете живих бића.
АНДРОИДИ: — механички људи, аутомати конструисани по узору на човека.
РОБОТ: — име које је 1921. први употребио чешки писац Карел Чапек у својој драми „Р.У.Р.“ за аутомат који може да ради (работа, робота рад). За разлику од андроида они имају чуло вида — фото-елементе, слуха — микрофоне, моћ говора — гласноговорнике.

Једна древна кинеска легенда прича да је у трећем столећу пре наше ере неки цар из династије Чан наредио да на зидинама града Пхинг, који је опседао жена ратник по имену О, игра прекрасна лутка.



СВИРАЧИЦА НА БУБЊУ СА ЛИКОМ МАРИЈЕ АНТОНЕТЕ ЧУВА СЕ У НАЦИОНАЛНОЈ ГАЛЕРИЈИ У ПАРИЗУ.

је на главним париским улицама сам. Око њега су стала да се окупљају угледна господа, селетали су га и молили да их упозна с лепотицом и да им са њоме уговори састанак. За скромни „хонорар“ од три дука-та, најпре их је обавестио да је лепотица племићкиња и да се зове Ди Боа (што у преводу значи од дрвета). А затим опет наравно за хонорар — обећавао је да ће уговорити састанак у року од три месеца.

Дошао је дугоочекивани дан. Нико се није усудио да приђе ближе. Најзад један младић, најзаљубљенији од свих сагнуо се над њену руку белу као љиљан и пољубио је. У том тренутку заносни анђео распао се на хиљаду комада.

ДРВЕНА ЛЕПОТИЦА

Једном париском мађионичару, чији три кови више нису нарочито интересовали публику и који је због тога финансијски пропао, пало је на ум да од дрвета и воска начини женску фигуру чија би лепота бацила у засенак прве лепотице Париза. И заиста, направио је такву фигуру, а помоћу магнета успело му је и да је покреће.

Обукао је своју лепотицу у најскупочије хаљине, вешто јој нашминкао лице и провозао је кочијама Паризом. Анђео, како су почели да називају лепотицу, почео је да побуђује велико интересовање и дивљење. Пред толиком лепотом сви су били као опчињени.

Кад је проналазач закључио да је интересовање публике за лепотицу достигло врхунац, почео је да се појављу-

ИДУЋИХ ВЕКОВА БИЋЕ СВЕ ХЛАДНИЈЕ

Какве су биле временске прилике на Земљи пре 300, 500 или 2000 година? Да би одговорили на ово нимало лако питање, метеоролози су се обратили за помоћ другим наукама, међу првима историји. Стари записи и хронике пружили су им драгоцене податке.

Тако су, на пример, сазнали да је мраз 1407. године изненадио Париз већ 10. новембра. Страшна зима трајала је све до 10. априла. „Од хладноће нико није могао да ради“ —

сведочи дневник париског парламента.

Од 3000 гардиста који су 1615. пратили Луја XIII с венчања у Бордоу, хиљаду их је уз пут помрло од хладноће.

У августу 1705. у Паризу су попуцали термометри услед ширења живе. Тридесетог јула у Монпелјеу је било „врело као у стакларским пећима, а на сунцу су могла да се кувају јаја“.

Амерички научници који се баве проучавањем временских прилика позва-

ли су у помоћ — биологију. Користили су године, развојне прстенове старог дрвећа. Као што је познато сваком прстену одговара једна година. Али, годови казују и више од тога. У сувим крајевима узани год означава сушу за време развојног периода дрвета, док шири показују да је те године било довољно падавина. У хладним пределима танки прстенови значе да су пролеће и лето били хладни.

У сувним југозападним крајевима Сједињених Америчких Држава, где дрвеће живи 500—1500 па и више година, научници су захваљујући годовима добили климатске податке од средњег века до данас.

Француски историчари су у архиву града Авињона открили списе у којима су забележени датуми бербе грозња у овом крају почев од XIV века. Ране бербе с великом сигурношћу значе да су пролеће и лето били суви и жарки.

На основу овога научници су успели да утврде каква је пролећа и лета имала Европа од краја средњег века.

Једно драгоцене сведочанство стигло је од историчара Јапана. У Кјоту, где се налазио јапански двор, цар је сваке године

приређивао свечаност славећи први трешњев цвет. Ако је празник одржан раније, значи да му је претходило рано и лепо пролеће. Тачно време одржавања свечаности поводом цветања јапанских трешања бележи се од XI века па до наших дана.

У анале града Риге на Балтику уписује се сваке



Алпски глечер Аржантијер око 1850—1860 године, према једној старој швајцарској гравирани.

ОДАВНО ПОСТОЈЕ

ГВОЗДЕНОМ ПАЛИЦОМ НА МЕХАНИЧКУ СЛУЖАВКУ

ском престолу и шапом отворио груди у којима се налазио букет љиљана! Цар Карло V се последњих година свога живота, у манастиру Светог Јеронима, бавио конструисањем аутомата. Правио је лутке коњанике, лутке које ударају у бубањ, дувају у трубе и мељусобно се боре.

РОЂЕН ЈЕ МИСТЕР ТЕЛЕВОКС

Између 1738. и 1741. године Жак Вокансон правио је у Паризу своје славне аутомате: флаутисту високог преко метар и седамдесет који је умео да одсвира двадесет композиција: фигуру која једном руком држи фрулу и свира у њу, а другом удара у бубањ; патку у природној величини која хода, маше крилима, једе. Била је снабдевена и органима за варење.

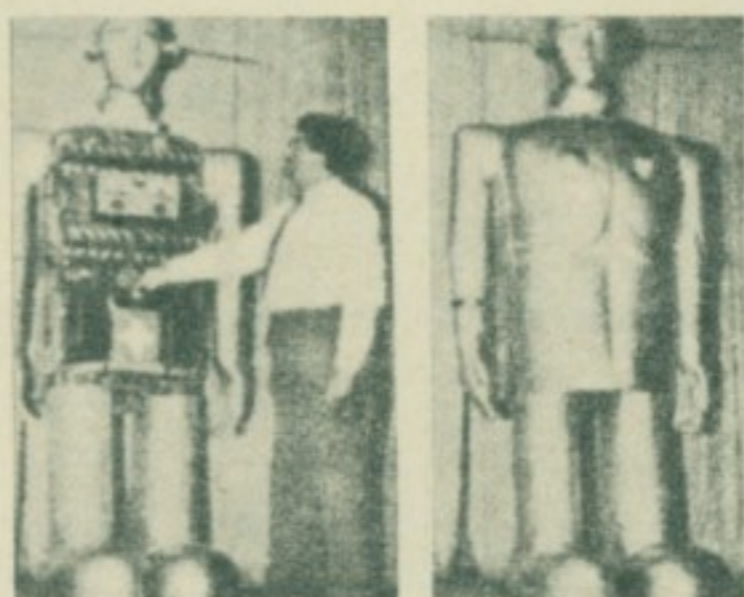
Почетком двадесетог века конструисао је шпански научник Торес Квеведо право „играча шаха“, машину у којој је био програмиран ток игре.

Један од првих робота био је назван „мистер Телевокс“ а конструисао га је инжењер Венсли 1927. „Газда“ му је издавао наређења звиждањем. Телевокс је умео да изговара реченице, да отвара прозоре, укључује усисивач за прашину и вентилатор, да пали светлост.

Енглески капетан Ричард конструисао је 1938. робота „Руперта“ у природној људској величини. Сличан робот свечано је отворио светску изложбу у Њујорку 1939. године.

ГВОЗДЕНИ ПОМОЋНИЦИ

Савремени аутомати и ро-



САБОР V — НАЈВЕЋИ МЕХАНИЧКИ ЧОВЕК НА СВЕТУ. ТЕЖАК ЈЕ 276 КИЛОГРАМА А ВИСОК 2,37 м. У СВОЈОЈ УНУТРАШЊОСТИ ИМА ВИШЕ ОД 2.500 КИЛОМЕТАРА ЖИЦЕ И САСТАВЉЕН ЈЕ ОД 6.500 ДЕЛОВА. НА СЛИЦИ С ИНЖЕЊЕРОМ ПЕТЕРОМ СТОЈЕРОМ 1960. ГОДИНЕ.

боти немају формалне сличности са андроидима. Њихове техничке особине су запањујуће. Албер Дикрок, отац француске кибернетике, дао је своје роботу — лисици пет чула, селективни мозак, а она се понашала на основу искуства из прошлости.

Др Франк Розенблат направио је машину која „осећа“. Чине се покушаји да се пронађу машине које би се саме састављале, саме поправљале па чак и умножавале. Машине са „интелигенцијом“ биће способне да преводе, компонују и пишу стихове.

„Гвоздени помоћници“ моћи ће да замене човека на местима и у условима тешким и опасним по здравље човека — у космичким пространствима, на пример.

ТРИК СА ТУРЧИНОМ

Волфганг фон Компелен конструисао је 1796 „играча шаха“, који је изазвао сензацију побеђујући најбоље играче тог времена, између осталих и Наполеона. У ствари, у сложеном аутомату крио се човек — одличан шахиста. Аутомат је изгорео 1854. у Пилсовом музеју у Филадельфији.



године, још од XVI века, да ли је лука залеђена или није. Овим датумима користе се научници при проучавању јаких и дугачких зима.

Најзад, и глечери бележе промене климе. Тако је познато кретање глечера које је почело пре једног века. Стручњаци кажу да се оно јавило услед кли-

матских колебања: око 1850. време је знатно отоплило.

Себастијан Минстер опи-сује врх глечера из којег извире река Рона као ледену масу високу 10—15, а широку 200 метара. Данас тај глечер изгледа сасвим друкчије. Витки врх је сада високо, у стенама.

Старе гравире направљене између 1700 и 1850. године потврђују Минстеров опис. Слике овог глечера направљене после 1850. године показују његово стално повлачење, све до данашњег изгледа. И глечери из долине Шамонија су се повлачили и знатно променили свој положај. По неким сведочанствима изгледа да су поједини глечери у Алпима и Стеновитим планинама у Америци потпуно нестали.

И дан-данас у Алпима, Северној Америци и неким леденим острвима северног Атлантика глечери лагано мењају положај. Да ли то значи да је на помолу ново, знатније колебање температуре? Ништа не може са сигурношћу да се тврди, али је очигледно да се стални пораст температуре који је почео пре једног века завршава и да ће настати нов, хладнији период.



Исти глечер снимљен 1966. године. У периоду од једног века знатно се повукао и променио.

Ћриурога



Африка у Француској

На имању које припада замку Тоари слободно се крећу дивље животиње допремљене из Африке. Има их 310 врста. Посетиоцима овог резервата саветује се да не излазе из аутомобила: јер не сусрећу се само зебре. Може да наиђе лав, па чак и тигар.



Коњ — дегустатор пива

Једна позната данска пивара има три дегустатора, од којих је један пиварски теглећи коњ, који се пробањем пива бави између две војње. Кажу да коњ има изванредно осетљиво чуло укуса и неће да пије пиво ако није првокласног квалитета.



Напредна беба

Када је прошле године „Кумари“ стигао из Африке у један немачки зоолошки врт имао је свега 92 килограма што је за бебе нилског коња веома мало. Али, имао је добар апетит и када су га недавно измерили вага је показала 1200 килограма.



МОЈ САВЕЗНИК ОПАСНОСТ

Енглески природњак Ми-чел Хеџ провео је са сво-јом женом Меб лето у Ка-рипском мору повећи ци-новске раже и ајкуле — на удицу! Написао је књигу „Мој савезник — опасност“ из које прено-симо једно поглавље.



РАЂАЈУ СЕ С ТЕСТЕРОМ

ОГРОМНА РИБА ВУКЛА ЈЕ ЛАКО ЈАХТУ ТЕШКУ ДВАДЕСЕТ ТОНА

Једне вечери Меб и ја седели смо на обали Тихог океана дивећи се острвима која су личила на расуте бисере. Тешко је било поверовати да ће се све ово завршити. Изненада, као да ме је неко надахнуо, ускликнух:

— Меб, хајде да рибари-мо још један дан! Ако нам је то већ последњи дан, потрудио се да га бар искористимо!

Миб није требало дуго наговарати: она је врло добро знала на шта мислим. Највећа риба-тестерача коју смо до тада уловили био је мужјак. А моје летошње искуство са становницима морских дубина научило ме је да су, по правилу, женке крупније.

Према томе, закључио сам, мора да постоје тестераче веће од дина-двотонаша кога смо уловили крај обала Јамајке. Поред тога желео сам да утврдим којем типу риба тестерача припада: оном чији се младунци легу из јаја или оном другом, чији младунци живи долазе на свет. Ако се рађају живи, да ли на свет већ дођу с тестером или им она касније израсте?

... Тог јутра, као мамац нам је послужило месо две ајкуле — 580 до 590 килограма. Нисам могао да уздржим осмех сећајући се како сам само пре месец-два скакао од радости и нади-мао се од поноса ако би ми успело да уловим рибу те-шку сто педесет килограма!

Кружимо по заливу

Спустио сам један струк с десне стране моторне јахте а други — с леве. При помисли да се на њих може закачити нешто необично, нешто што превазилази сва моја маштања, осетио сам радосну језу.

Изненада је струк на десној страни задрхтао и почео да се одвија. Не размишљајући ни трен наредио сам свом помоћнику Робију да извуче други струк а Лопезу да подигне сидро...

Струк се нагло затегао а онда је јахта полетела вучена, изгледало је, незадрживом снагом. Мотор је за-

урао — желели смо да бар мало ослабимо чудовишну напрегнутост струка. Вукао нас је прави цин!

У почетку је теглио јахту попреко по Панамском заливу, затим је описао полу-круг према острву Мерио и кренуо ка месту где смо пре тога били усидрени у близини острва Тобого. Одатле се риба вратила ка Тобогини и неуморно почела други круг.

— Баш ме занима колико ће нас овако вући у круг по заливу? — промрљала је Меб.

— Немам намеру да због брзоплетости изгубим највећу рибу у свом животу — одговорих. — Најважније је: издржати. Тако нам неће умаћи.

Сео сам и запалио лулу. Риба је вукла јахту описујући већ и трећи циновски круг. Сад сам и ја почео да губим стрпљење.

— Хоће ли нас још дуго вући по читавом заливу?!

Тек што сам изговорио те речи кад је изненада струк с пљеском ударио о кљун јахте: окренувши се, риба је стала да описује готово исти круг само у обрнутом правцу. Срећом Лопез, који

је стајао крај крме, успео је да на време окрене јахту — струк се није прекинуо.

Изненада се струк олабавио а одмах затим понсво се затегао као струна: риба је прошла тачно испод нас! Већ сам мислио да је све пропало, али струк је издржао. Задрхтавши од удараца, јахта је буквално насе-ла на рибу.

Али струк се опет затегао. Риба се очајнички одупира-ла, ронила, вртела се, скакала као помахнитала. Изгледало је да никаква снага неће моћи укротити и извући из воде тог цина. И тада, не знам ни сам како, учинио сам неопростиву глупост.

Безумна идеја

У тренутку када је риба стреловито прошишала по-ред брода, одједном ми је синило кроз главу да ћемо, ако пустимо мотор, успети да је стигнемо, да ћемо он-да моћи струк кад не буде више толико затегнут, одве-зати а затим тај слободан крај брзо пребацити на обалу. Веровао сам да ћемо, ако струк вежемо око неке стене, успети да рибу, пола-ко, довучемо у плићак.

И данас још покушавам да објасним како сам и по-ред свог приличног иску-ства подлегао искушењу, ка-ко ми је уопште дошла у главу та идиотска идеја. Међутим, у том тренутку изгледала ми је потпуно о-стварљива. Риба као да је престала да се опире. Ски-нули смо струк с бубња, и-дући јахтом уназад прибли-жили се обали и привезали слободан крај најлонског у-жета за мали чамац који је јахта вукла за собом. У ча-мац смо ускочили Роб, Ло-пез и ја остављајући на јах-ти саму Меб. Обала нам је била готово надокхват руке! Али кад нам је до ње остало још само неколико завесла-ја, струк се опет нагло за-тегао.

— Боже! — повиках. — Она нас вуче на отворено море.

Грозничаво смо легли на весла али је чудовиште, о-слобођено јахте тешке два-десет тона, као од шале вукло чамац и нас тројицу у њему. Крмом напред, ју-рили смо све већом брзином према отвореном мору. Пре-страшена Меб није нам мог-ла помоћи. Надао сам се да ће Меб успети да сама по-

дигне сидро и запали мотор.

Били смо на неких педесет метара од јахте када се наш чамац изненада превр-нуо. Најпре сам покушао да се држим за преврнути ча-мац али сам брзо схватио бесмисленост свог понаша-ња и запливао према јахти. Ако бисмо успели да брзо окренемо јахту и стигнемо чамац, можда ће се овај наш лов и успешно заврши-ти.

До јахте смо сва тројица срећно стигли. Пустивши мотор ускоро смо стигли чамац. Нагнувши се преко прамца Роби је успео да чакљом закачи струк и ми смо га одмах причврстили за чекрк. Сада је риба опет вукла за собом нашу јахту „Керу“.

Уз све могуће мере пре-дострожности привео сам јахту до пешчаног плићака. Када је кобилица додирну-ла дно, бацили смо у воду други струк. Роби и Лопез одвукли су га до обале и та-мо омотали око једне стене. Слободни крај тог другог струка везали смо за струк на чијем се другом крају налази риба.

Решена тајна тестераче

Уз огроман напор успели смо да рибу довучемо у плићак где сам је довршио с два метка. Пред нама је лежала риба-тестерача чу-довних размера: дугачка два метра и четрдесет пет сантиметара, шест метара у обиму и тешка 2585 кило-грама! Плус њена страшна тестера само нешто мало краћа од два метра!

Била је женка! Распорив-ши је, нашао сам одговор на питање које ме је зани-мало. Риба је била „мама“ многобројне породице. Из-бројао сам тридесет и шест младунаца са потпуно обли-кованом тестером и зупцима по њој. Да би заштитила мајку од озледа, мудра при-рода се постарала да на те-стеру младунаца навуче тан ку прозирну навлаку која, вероватно, спадне после „ро-ђења“ ослобађајући зупце. Већину младунаца сам кон-зервисао и сад они красе велику збирку коју сам из Кариба донео у Енглеску.

ПРАВИ СЕ ВАЖАН

Овога лета на европским плажама многи младићи скрећу на себе пажњу девојака на источњачки на-чин: укипе се као Јоге. Ка-ко се то ради? Ноге пре-крштене „у стилу лотоса“, дух строго концентрисан на корен носа; то је једи-на могућност да се повра-ти снага утрошена на сва-кодневне трзавице и сао-браћајне гужве. Ако ни-шта друго, овако се, по-што се дуго непомично о-стане на сунцу, добро по-црни. На слици један но-вопечени Јоги на чувеној римској плажи Фређене.



ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1982



ИЗЛАЗИ СВЕТОМ



**МИЛОШ
МИЛУТИНОВИЋ**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● одрастао мужјак гориле може да достигне висину од два метра; живи око педесетак година; мање интеллигентан од шимпанза и теже се припитомљава.

● израз „провести медени месец“ настао је код старих Германа. Младенци који су желели да имају срећан брак,



морали су да пију 28 дана после свадбе преврелу медовину (толико времена је потребно Месецу да обиђе око своје осе и око Земље.)

● пас може да скочи увис преко два и по метра; кенгур до 3 метра; коњ 3,5 метра а шампион је свакако једна врста антилопе која скаче и до 7 метара увис!

● међу дрвњем најдуже живе: једна врста липе, платани и крушке. Њихов је век између 400 и 700 година. Храст може да доживи и хи-



љаду година; један бор достигао је старост од 4.600 година а неке секвоје могу да живе и до 5000 година.

● прве поштанске марке на свету, у вредности од једног и два пенија увео је у оптицај 1840. године Роналд Хил, директор енглеских пошта.

● америчком физичару Едисону (1847—1931) приписује се безброј проналазака. Међутим, неки од њих или су



већ раније у неким елементима били пронађени или су их касније други усавршили. Пројекти по којима је Едисон најпознатији јесу: фонограф (1887) и електрична сијалица (1879).

● мај 1967. године био је за Енглеze највлажнији месец почев од 1773. године, док је за швајцарски град Базел октобар исте године био најтоплији месец од 1775.

ТРИ ЉУБАВИ СТЕВАНА ХРИСТИЋА



ВОЛЕО ЈЕ МАЧКЕ

УРОШ ПРЕДИЋ: »ОН ТРЕБА ДА ПОСТАНЕ СЛИКАР«.

Зазвонили смо на вратима у Таковској број 12, на којима је још стајало: Стеван Христић иако творца „Охридске легенде“ већ годинама више нема. Било је то неколико дана пре смрти композиторове супруге Ксеније Роговске која нас је тада примила. Све је било као некад. Једноставан намештај, старе фотографије пријатеља и ученика, клавир у углу собе. На клавиру ноте, а на радном столу предмети и све оне стварице што их је велики композитор употребавао при раду. Крај прозора грејале су се на сунцу две лепе мачке. Погледали смо упитно у његову супругу:

ПРЕОКРЕТ

— И оне су његове. Волео је мачке још од најранијег детињства. Причао ми је да је још као дечак највише волео да се игра са животињама и да црта воденим бојама.

— Зар је сликарску палету заволео пре музике?

— У детињству се код Стевана показао јак сликарски таленат. Урош Предић и Паја Јовановић увек су говорили да треба да постане сликар, а не композитор. То је била и његова жарка жеља, па је почео да се спрема за сликарски позив. Остале су и данас у породици многе слике које је начинио у младости.

А онда је дошао преокрет. Као шеснаестогодишњак проводио је распуст у Бечу код оца, који је у то време био српски дипломата у Аустрији. Једне вечери отишао је у Опери. Давала се „Кавалерија рустикана“. Дириговао је сам аутор — славни Пјетро Маскањи.

Христић је био одушевљен. Узбуђено је рекао оцу:

— Постаћу композитор и диригент!

После представе упознао се са Маскањијем. Није тада смео ни да помисли да ће му једног дана бити близак пријатељ.

Кад је завршио гимназију у Београду, Христић одлази у Лајпциг професору Стефану Крелу код којег је завршио високу музичку школу. Његов дипломски рад „Фантазија за виолину и оркестар“ одлично је примљен. Прво дело, музика за комад са певањем „Чучук Стана“ — које се не усуђује да покаже свом професору — доживело је у Београду велики успех. После тога Стеван Христић путује у Рим, Москву и Париз, усавршава композирање, затим је професор на Музичкој академији у Београду да би се 1912. прихватио диригентске палице у Народном позоришту. Тих година с групом музичара основао је Београдску филхармонију.

ЈУТРО ЗА КЛАВИРОМ

— Још из студентских дана задржао је навику да ради ноћу. Преко дана био је у Опери, рано је долазио кући, ретко је куд излазио, и стварао до касно у ноћ. Супруга га је често затицала ујутро за клавиром:

— Зар си већ устао?

— Нисам ни легао — био је врло чест одговор.

Па ипак, то му није сметало да увек буде изванредно чист, свеж. Имао је мноштво пријатеља, међу њима су били Пјетро Маскањи и Фјодор Шаљалин.

Ретко је коме говорио о својим делима. Док је стварао волео је ти-

шину. На клавиру раширена партитура, а покрај нота мачка Мицка. Тада је већ могао почети да ради.

— Као дечак слушао је од своје мајке народне приче — испричала нам је Ксенија Роговска-Христић. — Тако је чуо и Охридску легенду. Заљубио се у ту необично лепу бајку и годинама је носио у себи, све до 1948, када ју је завршио и доживео велики успех на премијери у Београду.

ЗАШТО НЕ ПОКУШАШ?

— Волео је таленте и рад — сећа се свог учитеља Жарко Цвејић. — Певао сам пролог из „Бајача“ 1929. године у ондашњем Чехословачком дому. Био сам почетник и Христић ме је тада слушао први пут.

— Шта би ти могао да певаш? — запитало ме је неочекивано. — А да покушаш у Опери? — И тако сам, као и многи, захваљујући Христићу дошао у оперу.

— Три дана провео сам с њим на путу за Единбург, где је требало да припремим оркестар за наше гостовање — прича диригент Оскар Данон. — Био је невероватно жив дух, тачно и брзо је запажао вредност људи и уметничких дела. Тада ми је у шали испричао о једном композитору коме је отворено изнео недостатке у оркестарском делу његове опере. Овај му је кисело одговорио да је и дела Мусоргског прерађивао и инструментирао Римска Корсаков. На то се Христић насмејао:

— Е, мој драги, сва је несрећа што нити си ти Мусоргски, нити сам ја Римски Корсаков...

М. Вид

ДЕНИС МАЈСТОР КВАРИШ



РОБУСНО ДРВО ГРЕВИЛЕЈА

Гревилеја (*Grevillea robusta*) је лепа собна украсна биљка чији листови, увек зелени, подсећају на нежно лишће папрати. Води порекло од аустралијског високог дрвећа чији раст покаткад може да достигне висину од 30 до 40 метара. Отуд јој и долази латинско име. Постоји више од хиљаду врста гревилеја које расту у сушним пределима јужне полулопте. Неке врсте се гаје због плода. Међутим, гревилеја је нарочито цењена због свог лепог изгледа и необичног начина цветања. Њени цветови су мали, наранџасте боје са незнатним траговима смеђег. Везани су пршљеновима по два или четири те обухватају граници са свих страна. У Аустралији, где расту највећи примерци гревилеје, може се срести стабло које има више од једног метра у пречнику. Његово дрво отпорно и еластично, употребљава се за железничке прагове и покућство. Тамносива кора дрвета представља леп контраст са нежним зеленим листовима.

ЧОКОЛАДА •КЛИ КЛИ•



УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „КЛИ — КЛИ“!

Сваки онај читалац који на адресу: „ЗВЕЧЕВО“, Славонска Пожега, (за конкурс „КЛИ — КЛИ“), пошаље своје оригиналне стихове на тему **ЧОКОЛАДА „КЛИ — КЛИ“**, учествоваће у наградном конкурс у коме ће бити подељено 50 колекција наших чоколада. Број стихова није ограничен!

(Сва ауторска права на награђене текстове прелазе на „ЗВЕЧЕВО“)

„Звечево“ СЛАДИ И НАГРАЂУЈЕ!
ДЕЦО! Нон-стоп наградна игра „ЗВЕЧЕВА“ још увек траје! Сва обавештења тражите у продавници у којој купујете чоколаде „ЗВЕЧЕВО“.

НЕСТАЈУ

БУДУ ЉУДОЖДЕРИ АЛИ...

скупљена сва његова храброст и оштроумље.

Храброст је у јетри

Нека брдска племена југоисточне Африке веровала су да се код убијеног непријатеља његова храброст налази у јетри, интелигенција у ушима, истрајност у кожи са

ни престали да буду људождери већ у давна времена. То његово тврђене односи се на све Словене па и на наше народе на Балкану. Па ипак, извесни облици канибализма јављали су се на тлу на којем данас живимо и то не у тако давна времена. Разлог: крајња нужда — глад.

Ево једног записа који потиче из 1690. године а гово-



чела. Постоји чак и обред код ових племена како се дечаци уводе у круг одраслих мушкараца. Сви делови тела непријатеља претворе се у пепео и он се пажљиво чува у рогу од бика до свечаности. Тада се меша са неким састојцима и ставља у храну која се даје дечацима.

Ратници племена Тедора и Нгариго у југоисточној Аустралији јели су руке и ноге својих непријатеља, а Нуаре Индијанци са Нове Гвинеје вадили су срца шпанских колонијалних војника. Дајаци на Сараваку јели су дла-

ри о страшној глади која је владала у једном делу наше земље. „Људи су јели месо: пасје, људско и коњско и многу нечистоћу“. Један калуђер о томе периоду говори: „Многи свет помре од глади, народ јеђаше липову ресу, дрвену кору, винову лозу, псе и мачке. Паша вешаше и сецијаше ускоке и рају па би и њих гладни јели“.

Случај из околине Пирота

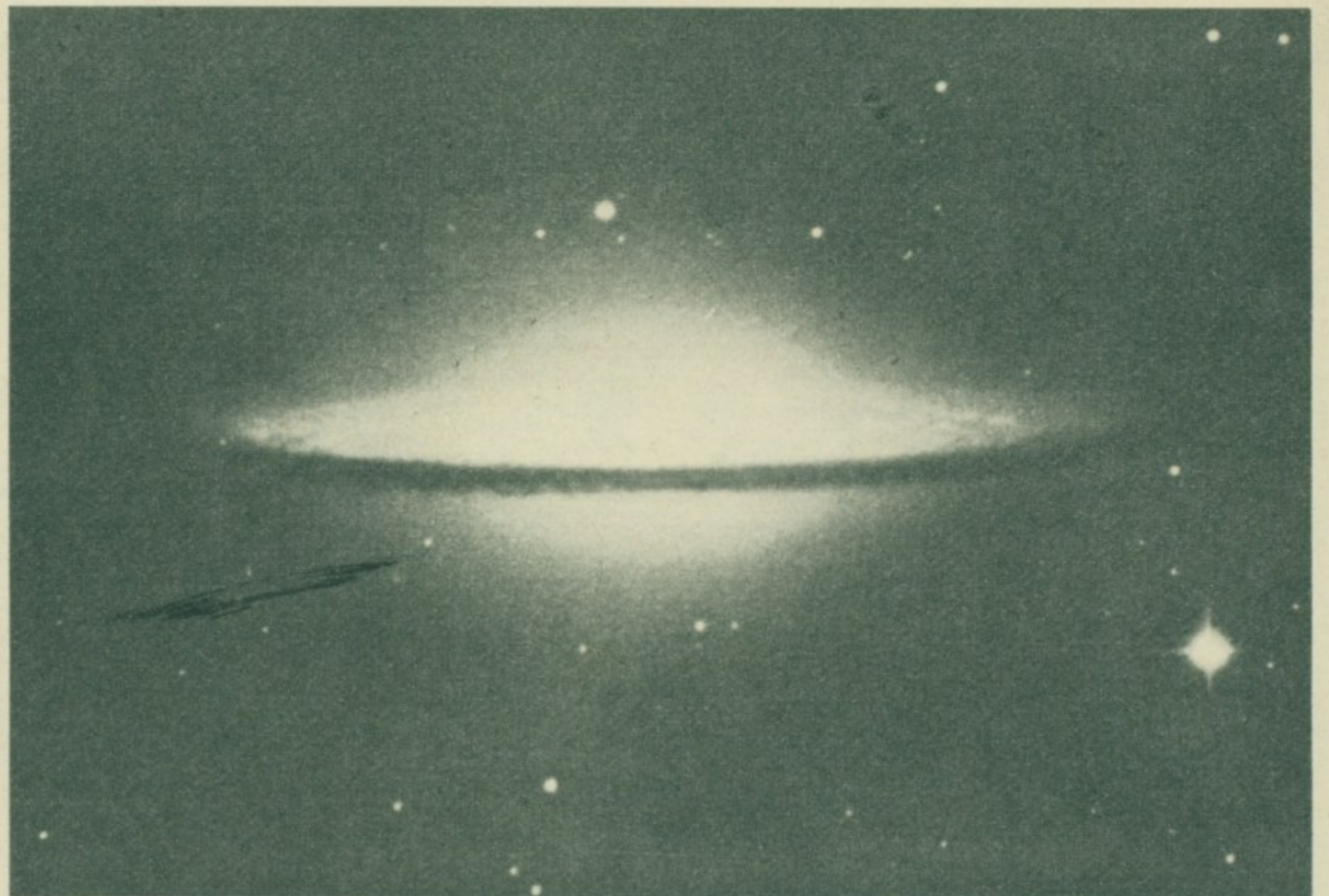
Један пример из околине Пирота односи се на Турке. У време другог српско-турског рата 1878, петорица Турака се упути из села Чипуровца, преко Бабиног зуба, ка Пироту. Срби из околине их опазе и поћу у потеру за њима, али не беху тако добро наоружани као Турци. Али досете се па их сатерају у једну колибу и ту их опколе. У кратком пушкарању Турци убију једног Србина, и обратно, Срби убију једног Турчина, и то баш пред колибом у коју су се сакрили. Срби, пак, не желећи да их пропусте, остадоше на опсади у нади да ће се Турци, кад им понестане хране, предати. После неколико дана то се и догоди. А када су Срби ушли у колибу имали су шта да виде. Изгладнели непријатељи хранили су се погинулим. Овај случај забележио је М. Ђ. Милићевић.

Б. Т.



нове и месо са колена погубљених да би им руке биле сигурније, а ноге јаче.

Познати чешки етнограф, научник светског гласа Л. Нидерле тврди да су Слове-



ГАЛАКСИЈА САЗВЕЖЂА ДЕВИЦЕ. МАТЕРИЈА ЗГУСНУТА ТАКО ДА ЧИНИ КРУГ ПОТПУНО ЗАКЛАЊА СРЕДИШНЕ ЗВЕЗДЕ. СНИМАК ОПСЕРВАТОРИЈЕ ПАЛОМАР.

ВАСИОНСКА ПРАШИНА

Само у простору који у космосу заузима наша галаксија укупна маса васионске прашине го тово је две милијарде пута већа од Сунчеве масе. И поред тога, главно обележје међузвезданог простора у којем има гасова и прашине, је изузетна разређеност ових елемената у њему.

Ни у технички најопрем-

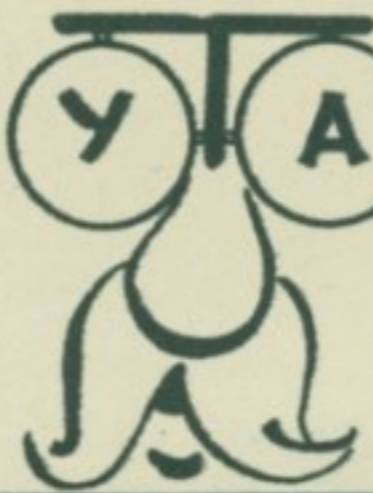
љенијим лабораторијама физичари нису могли да створе ни приближно тако празан простор као што је космички. У кубном сантиметру „најпразнијег“ простора који су физичари произвели увек има неколико хиљада атома или молекула материје.

Природа је у неким подручјима васионе створила празне просторе са свега

неколико десетина атома на један кубни сантиметар што је неупоредиво мање но у најидеалнијем вакууму створеном у лабораторији.

Понегде би било потребно претражити читавих 30 кубних метара космичког простора да би се нашло — једно зрнце прашине.

КУТАК



ВЕСЕЛОГ
архивара

Небески ниво

Италијански сликар Рафаел (1483 — 1520) био је свестан колико вреди као уметник и није подносио примедбе својих савременика који се нису разумевали у сликарство. Једном приликом два кардинала су му замерица што је лица светог Петра и Павла, наводно, обојио сувише црвено.

— Насликао сам их онакве какви су на небу — одговори им љутито Рафаел. — А поцрвенели су кад су видели да се црквени оци мешају у оно што их се не тиче.

УЧЕНА ЖЕНА

Режисер Семјуел Бронштајн телефонирао је једној познатој глумици и предложио јој главну улогу у свом следећем филму: „Последњи дани Помпеје“.

— Прихватам улогу — рече му глумица. Али од чега је умрла та ваша Помпеја?

— Послаћу вам сценарио — рече јој режисер. Видећете ништа озбиљно: од ерупције.



Неостварљива жеља

Персијски краљ Дарије (521 — 486 пре н. е.) прими на поклон изузетно велики плод нара. Један од његових дворјана упита га чега би желео да има онолико колико у овом плоду има зрнаца?

— Желео бих да имам толико искрених и верних пријатеља — одговори после краћег размишљања моћни краљ.

☆☆☆☆☆☆

БОГ ТО ЗНА

Један пријатељ Марка Твена не знајући где се тренутно налази познати писац упути му писмо овако адресовано:

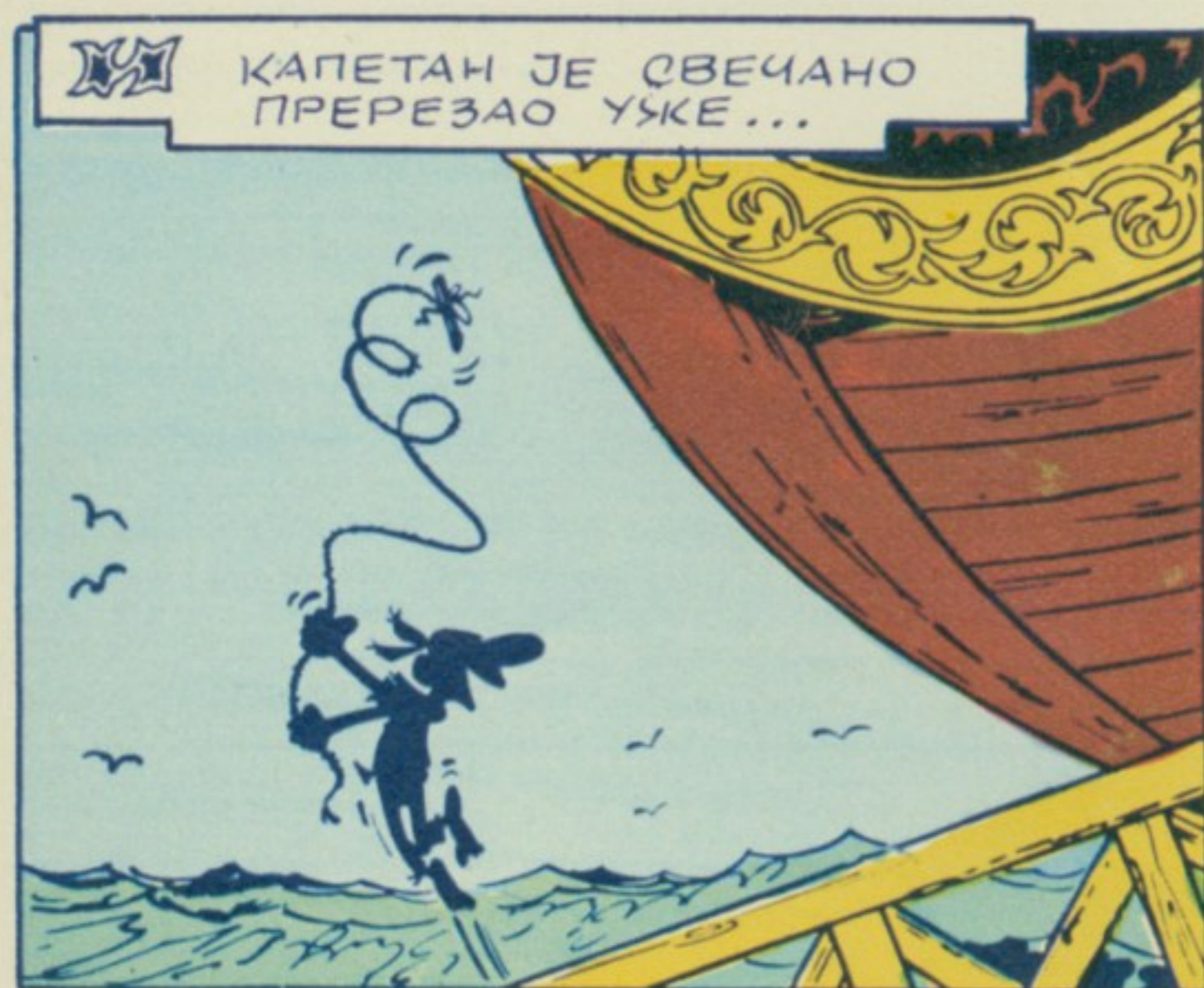
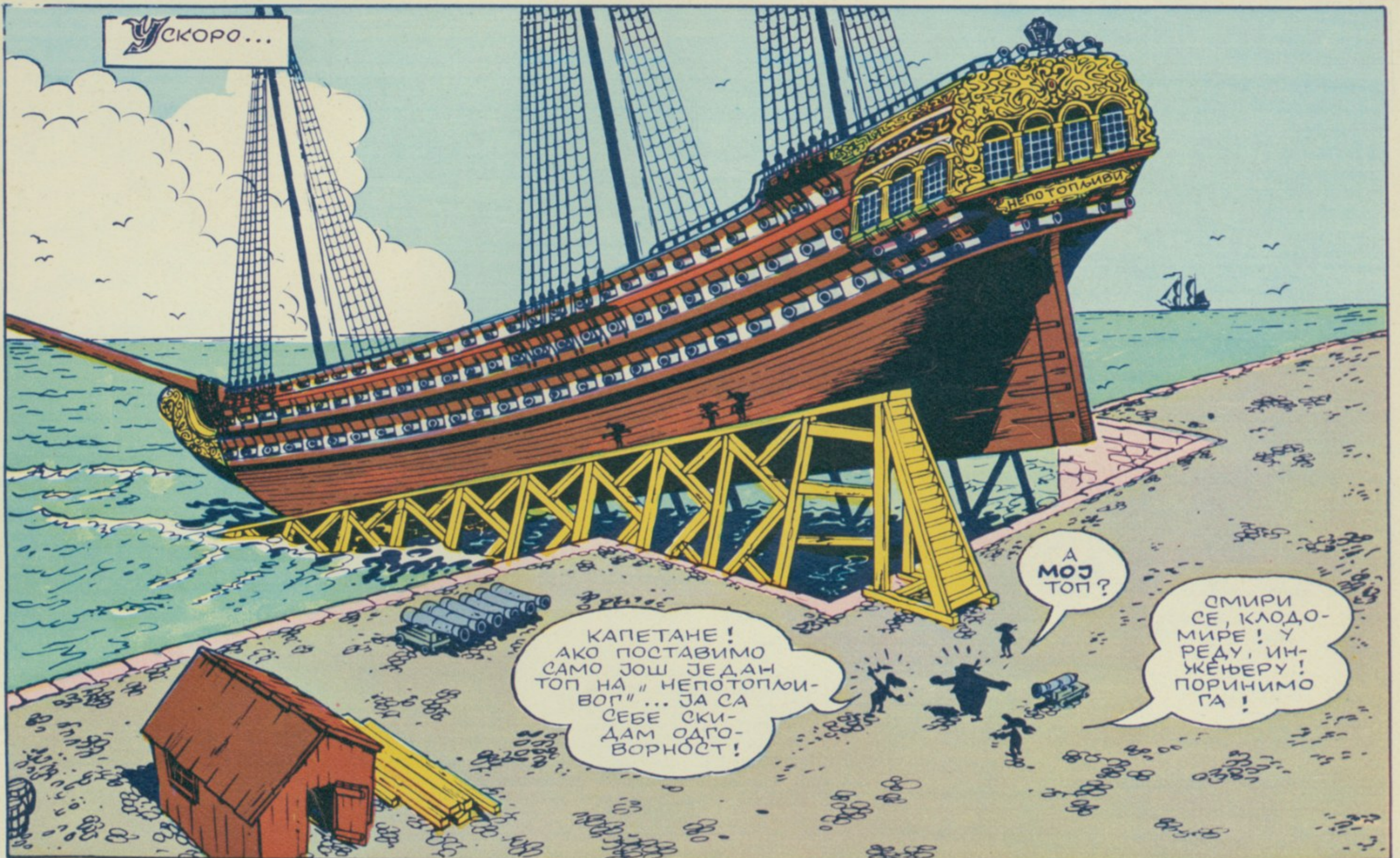
„Мистер Марк Твен. Бог зна где се налази“.

Ускоро је примио следећи одговор:

„Бог то зна! Хвала!“

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАКЛ





ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

— ПЕТ МИНУТА! — УЗВИКНУ ЛЕКАР. МАЈОР ХАЛВАРАО ОДСКОЧИ УНАЗАД: — ПАЗИТЕ! — УРЛИКНУ, ИЗВАДИ ПИШТОЉ И ИСПАЛИ ШЕСТ ХИТАЦА.

ПЕТ МИНУТА ЈЕДНОГ ТРЕЗВЕЊАКА

ОСЕТИ КАКО ПАДА У НЕКИ ЦРНИ БЕЗДАН И ГРЧЕВИТО СТЕЖЕ РУКЕ

Догађај о коме говори ова прича, као и сва лица која се помињу, аутентични су. Време радње: 19 мај 1962. године, Бразил. Професор Еугенио Малар никада у животу није пио алкохолна пића. Заправо, попио је једном у детињству чашицу вина и од ње му је страшно позлило. Донели су га кући бледог, уздрхталог и обливеденог хладним знојем. Лекари су се сложили да је у питању права правцата алергија на вино и да је оно за њега отров.

Због тога, док су се остали чланови експедиције борили против цунгле — комараца, влаге, врућине и ужасних тишина — све обилнијим количинама вискија и ракије, професор Малар, геолог при бразилској мисији у Мато Гросу, пио је чисту воду, зачињену пилулама витамина Ц или, понекад, неукусно безалкохолно пиће. Ипак, био је сасвим спокојан и у најбољој форми. Радио је неуморно по читав дан, а увече — док су се други окупљали око стола да би, уз виски, попили последње пиће — он је налазио снаге да прочита понеки роман или сређује своје белешке.

— Питам се — рекао је те вечери 19. маја 1962. — шта ће бити с вама када потрошите залихе вискија. Морате масовно да пређете на витамин Ц.

Сви се насмејаше, а мајор Халварао, вођ експедиције, одговори:

— Не, професоре, једноставно ћемо се вратити назад.

— Добро, видећемо. Ипак, да знате, имам залихе витамина Ц за следеће три године.

У том тренутку једна змија тихо се увукла у шатор. Глава са ситним злобним

блиставим очицама била је лако подигнута.

Малар се упути према шатору. На небу су се, кроз тешку завесу од сивог дима, назирале огромне тропске звезде. Стогинак корака даље дисала је моћна цунгла. Пре него што је ушао у шатор Малар се окрете нареднику Манраду, који је седео на једном пању с митраљезом на коленима.

— Здраво, наредниче! — рече му. — Увек на опрезу? — Никад се не зна, професоре, — одговори наредник — овде су комарци, пааци и змије опасни непри-

цу бурбон-вискија. За Малара је оштар мирис бурбона био најнепријатнија ствар у Мато Гросу...

Он уђе, упали фењер, седе на пољски кревет и осети да је страшно уморан и поспан. Врхом десне ноге скиде леву чизму која паде на земљу. Наравно, није приметио да је чизма пала на змију. Затим, скиде и другу чизму. Није желео да чита нити да сређује белешке. Хтео је да спава овако обучен.

Змија подиже главу уз кратко, бесно сиктање. Њене очице потражише биће

БРАЗИЛСКА ОТРОВНИЦА

Јужна Америка постој бина је једне од најотровнијих змија. Научници је зову *Bathrops atrox*, популарно јој је име копљарка, а становници бразилске државе Мато Гросос називају је „пет минута“. Дугачка је око 150 сантиметара.



јатељи... али има и Индиоса. А ви знате шта се онда дешава.

— Срећно, наредниче! — Лаку ноћ, професоре.

Змија се једним трзајем одмотала на грубом шаторском поду. Пронашла је један набор у који се сакрила, потпуно опружена.

Малар уђе у шатор који је делио с картографом, доктором Матијасом. Матијас је био најокобелији пијанац у експедицији. На превртном ковчегу поред пољског кревета, увек је држао бо-

које се усудило да узнемири њен сан. Црни, танушан језичак палацао је међу блиставим зубима.

Сан је долазио сувише брзо; професор Малар се трже и исправи на кревету. Не, не треба да се опусти. Ако би једном заспао у одећу, не би више био у стању да се свуче. Требало је одмах нешто да учини. Не сме да одступи од свог правила!... Треба да се свуче и, као обично, узме пилулу соли да би надокнадио недостатак минерала у организму. Уздахну и сиђе с кревета...

Све се одиграло у једном

трену. Змија одскочи као опруга, уз страховит трзај; Малар осети како му се ледени зуби заривају у лист на ноzi: осети их још пре него што је видео гмизавца, пре него што је могао било шта да учини, пре него што је могао да викне. Последњим трачком свести схвати да га је ујела змија која носи језиво име **пет минута**; и та мисао о пет минута га следи... Погледа, ужаснут, своју ногу: осећао се као да су ти зуби у целом телу, у сваком дамару; осети страховит бол у рукама, стомаку, срцу, мозгу... Обузе га недољива слабост, осети како му крв лудачки туче у венама, поглед му се замагли, стеже му се грло... Осети како пада у неки црни бездан; грчевито стеже руке као да би хтео да се за нешто ухвати, као да би хтео да зграби живот који га је лагано напуштао. И када је пао назад на кревет, схвати да у рукама стеже флашу бурбона. Махиално, у подсвесном очајању, принесе је устима и поче да пије, да пије без предаха; оштар укус вискија испуни му уста, опржи грло, спусти се као пламен у стомак. Умирао је! Умирао!... Можда је пио тек да нешто ради, да осети живот до последњег трепутка...

Тако су га и нашли, укоченог, модрог и кратког даха, један час касније. Угледао га је Матијас и пожурио да позове остале. Сви су дошли у шатор и смешкали се подругљиво:

— Ова експедиција — рече мајор Халварао — ући ће у историју због тога што се, захваљујући њој, одао пићу најстрожи трезвењак у читавом Бразилу.

— Еј, па он је искапио целу боцу! — промрља Матијас незадовољно. — Била је неначета! Литар бурбон-вискија!

Лекар експедиције је припремао инјекцију:

— Ово ће га повратити

Има људи који умиру када попију флашу вискија, али овде у Мато Гросу све је могуће...

Он седе на кревет и откри Маларову десну руку. — Могуће је чак и да се пропије професор Малар!... Управо је хтео да му убризга инјекцију када Матијас крикну:

— Нога! Погледајте му ногу!

Сви се окретоше уз жагор. Да ли је могуће: две мале црвене тачкице и модар круг око њих, и мрље, сличне мастилу, како клизе низ ногу...

— Пет минута! — узвикну лекар. Мајор Халварао одскочи уназад:

— Пазите! — урликну, извади пиштољ и испали шест хитаца. Змија, која је непотично лежала између Маларових чизама, била је искидана на три дела и сад је подрхтавала док су је газиле тешким чизамама.

— Не знам, Маларе, не знам. — Доктор је убризгао инјекцију и устао држећи шприц. — Ништа ме не питајте. Не верујем да се ради о противотрову. Виски је противотров за лоше расположење, за меланхолију, а не за змијски отров.

Прошла су три дана од те вечери. Малар није умро за пет минута као други несрећници које је ујела таква змија. Преживео је. Био је ту, блед, исцрпен и још ужаснут од страха. И лекар је био запрепаштен:

— Кад будемо ово причали, нико нам неће веровати. Виски да победи змијски отров!... Ко зна! Да нисте били трезвењак... није довршио; десном руком дотаче Малорово чело: — Имате температуру. Да ли желите нешто освежавајуће? Не би вам шкодило. Шта хоћете? Воду и витамин Ц?

Малар се осмехну, покрећући бледе усне.

— Ако вам није тешко, докторе, — промрља — дајте ми мало... вискија.

Мино Милани



ШТА ОВАЈ МАНИЈАК ХОЋЕ!
УПОРНО ЗАХТЕВА ДА УЗМЕМ
ЛЕК ЗА СПАВАЊЕ... А ЈА ЗНАМ
ДА ЈЕ ТО ОТРОВ! ОНОГ ТРЕ-
НУТКА КАД СЕ РАСТВОРЕ У
ВОДИ ОБАВИЋЕ НАС ОБЛАК
СМРТНОСНОГ ГАСА!



АКО ОН ЖЕ-
ЛИ ДА УМРЕ...
НЕКА МУ БУ-
ДЕ! ЈА НЕЋУ!



ХЕЈ! НЕЋЕТЕ ПОБЕЋИ!
ДОКТОР ЈЕ КАЗАО ДА
МОРАТЕ УЗЕТИ СРЕД-
СТВО ЗА УМИРЕЊЕ! ДА
СЕ НИСТЕ НЕЧЕР УПЛА-
ШИЛИ?

ЧЕГА, ТУАН
ХАЗАРДЕ?
МОЛИМ ВАС,
ПУСТИТЕ МЕ!



МИНУТИ СУ ПРОЛАЗИЛИ И ЛУАН
ЈЕ БИЛА НА ИВИЦИ ПАНИКЕ...

МОРАМ... НЕМАМ
ВАЗДУХА! ПУСТИ-
ТЕ МЕ У ВРТ... ДОК
НЕ БУДЕ ПРЕ-
КАСНО!

ПРЕКАСНО?
А ШТА ТО
ТРЕБА ДА
СЕ ДОГОДИ?



ПИЛУЛЕ!
КАД СЕ
РАСТВО-
РЕ...
ОТРОВНИ
ГАС... ОБО-
ЈЕ ЋЕМО
СТРАДА-
ТИ!

ОХ? ТАКО ЈЕ
ЗНАЦИ ОТРОВАН
И ВАШ МУЖ...
ПЕТНАЕСТ МИ-
НУТА ПОШТО СМО
НАПУСТИЛИ АУТО-
МОБИЛ?



ДА... ДА!
А САД
МЕ ПУ-
СТИТЕ!!

А ФЛЕ-
ЦОВЕ
СТОПЕ
ПРЕД ВА-
ШИМ ПРО-
ЗОРИМА?



СВЕ ЈЕ ДЕО МОГ ПЛАНА
ДА НА ЊЕГА СВАЛИМ
СУМЊУ... УПОТРЕБИ-
ЛА САМ ЊЕГОВЕ ЦИ-
ПЕЛЕ... И ОСТАВИЛА
ИХ ПРЕД ВРАТИМА
ЊЕГОВЕ СОБЕ... А
САД... ПУСТИТЕ МЕ...



СМИРИТЕ СЕ!
ПИЛУЛЕ У ЧА-
ШИ ПОТПУНО СУ
БЕЗОПА-
СНЕ!

Н... НЕ!
ООО!



ЧУДИМ СЕ ДА СТЕ ТАКО ЛА-
КО УПАЛИ У КЛОПКУ... ВИ,
ТАКО ПРЕПРЕДЕНИ! А ДА НЕ
БИСТЕ СВЕ ПОРЕКЛИ, УДЕСИО
САМ ДА НАС И ЧУЈУ! ИЗВИ-
ЊАВАМ СЕ
ЗА РЊАВО
ПОНАШАЊЕ...



РЊАВО ПО-
НАШАЊЕ
АЛИ ОДЛИ-
ЦАН УСПЕХ!
ВАШ ПРИЈАТЕЉ
БИЋЕ ОДМАХ
ПУШТЕН...

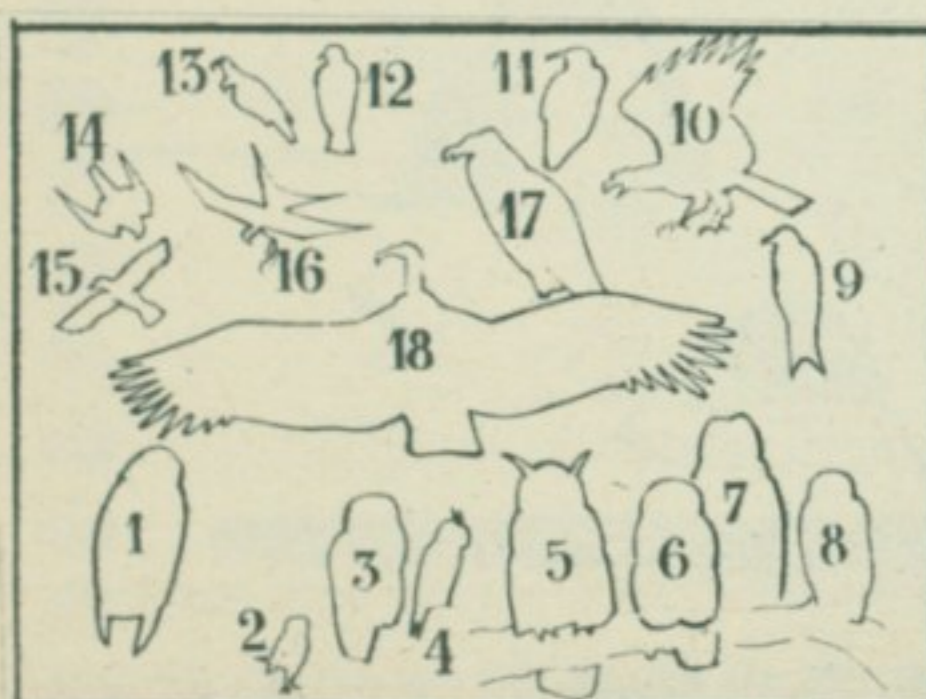
...ТРЕБА НАМ
СЛОБОДНА
БЕЛИЈА ЗА
НОВОГ
ХАПШЕ-
НИКА!

КРАЈ
ЕПИЗОДЕ



ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ ПТИЦЕ ГРАЂЈИВИЦЕ

18 = ОДЛИЧНО; 14 = ВРЛО ДОБРО; 10 = ДОБРО; 6 = ДОВОЉНО



1. СОКО ОПСЕНАР, живи у Африци; 2. ПАТУЉАСТА ЈЕЈИНА, мања од 18 сантиметара; 3. БУЉИНА НАОЧАРКА; 4. ШУМСКА СОВА — Европа, умерене области Азије и Северна Америка; 5. КРАЉЕВСКА БУЉИНА — Европа, Азија и Северна Америка; 6. ПОЛАРНА СОВА — арктичке области; 7. ДУГОРЕПА СОВА — Европа, Азија и Америка; 8. ШУМСКА СОВА (ЧОВЕКАЛО) — Европа, Западна Азија, Северна Африка; 9. ЦРВЕНКАСТА ЛУЊА — Европа, Медитеранска област, Западна Азија; 10. ВЕЛИКИ АФРИЧКИ ОРАО; 11. БЕЛИЧАСТИ СУП, мала птица из Медитеранских области Африке и Азије; 12. ИНДИЈСКА ЛУЊА, распрострањена у Индији и Аустралији; 13. ЋУБАСТИ ОРАО дугачак око 60 см; 14. СИВИ СОКО дуг око 50 сантиметара. Има га и код нас; 15. ЈАСТРЕБ дугачак око 65 см; 16. ЛАСТОРЕПА ЛУЊА дуга 60 см, живи на југу Сједињених Америчких Држава; 17. БРАДАН, распон крила 260 см и 18. БЕЛОГ ЛАВИ СУП.



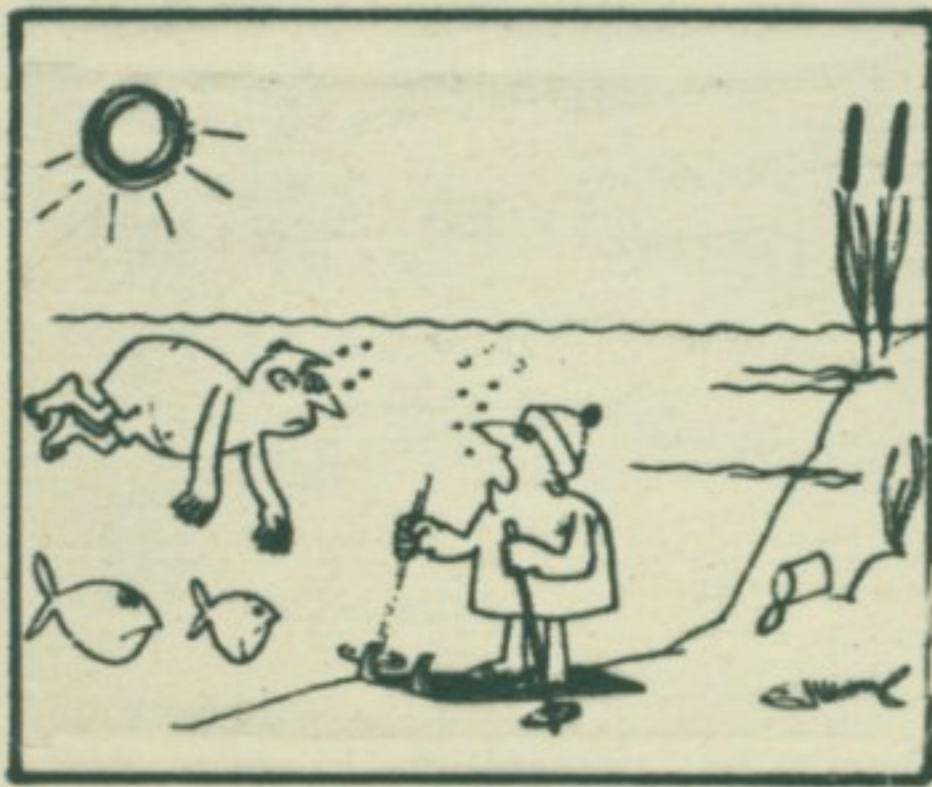
ОБИЧАН РОБ



РОБ МОДЕ



БЕЗ РЕЧИ



— Мени је ово смучање на мору једноставно глупо.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Још ниједан крокодил није изашао из сопствене коже.

(Афричка пословица)



ХИДРОКАМПИГ

Хидрокампинг је име новог спорта, опасног и привлачног у исто време, који је рођен у Француској. Опрема као за људе-жабе, солидна пливачка вештина и полетна екипа довољни су да се победе брзе реке, опасни вртлози и слапови.

Боб Кретијен, Жилбер Морел, Жан-Луј Гијмар и Роже Беноа пионири су овог спорта. Они су извели прави подвиг оставивши за собом 170 километара брзака, препуних замки.

За такав подухват потребна је, пре свега, издржљивост и озбиљна организација. Ни опрема није за потцењивање и од ње често зависи успех авантуре. Неопходно је одело од пластичне масе као заштита од мраза и оштрог камења. Затим, непромочива лака торба са двоструким дном, која не може да потоне и у којој се налазе ствари преко потребне за логоровање на води. Томе треба додати још и пераја за ноге као и заштитну маску за лице.

ПРЕКО ВИРОВА И СЛАПОВА



Екипа одважних Француза креће увек у зору. Пре поласка проверава се опрема и понавља предвиђена водена стаза. Тешкоће почињу од самога старта, јер свака брза река

има своју ђуд. Рона, на пример, већ на неколико километара од свога изворишта има сасвим малу дубину, и смели пливач сваког часа удара о каменито дно а то није ни најмање весело. Одједном, ритам се мења. Низбрдница расте, ток добија велико убрзање, а слап, час слаб час силовит, обрушава се низ стене. Оштро камење цепа торбе и одела, рањава тело. Вирови се титрају са човеком као да је сламка и вуку га на дно, а брзи рефлекс су тада једина помоћ.

НЕСРЕЋЕ НИСУ РЕТКЕ

Затим, ту је и пртљаг који треба грчевито држати испред себе. Чак и у случају смртне опасности не долази у обзир да се торба одбаци. Температура брзих река може често да буде веома ниска, око 5°, и хладноћа се, и поред заштитног одела, увлачи под кожу.

Пре него што се отисну у брзак сви чланови екипе износе своје мишљење о најбољој тактици. Неке препреке нису „нарочито“ тешке и прелазе се без већих напора. Али понеке... Има река које дубе у свом кориту страховите вртлоге и тешко оном ко се у њима нађе. Од стене која се ковила на све стране не види се прст пред оком. Човек никад не зна шта га чека у таквом виру, а стравично хучање онемогућава узајамну координацију.

Није лако гледати друга како нестаје у вихору разбеснеле воде. Ту може понекад да помогне конопац, али се најчешће свако сналази како уме. Несрећни случајеви нису баш ретки.

ЛОГОР НА ВОДИ

У мирним водама лече се ране; ту се ручава, купа и одмара. Ноћ се проводи у некој шпилни, најчешће на самој реци. Чланови екипе Рожеа Беноа то зову обичним кам-

повањем, али на води. У томе је сва изузетност. Неко воли планинарење, неко једрење, а неко, ето, водене вртлоге.

Овај спорт се још по нечему разликује од осталих: његови страственици у њему траже задовољство а не рекорде. Дужина стазе није важна, брзаци се освајају ради уживања. Љубитељи су убеђени да ће свуда у свету стећи бројне следбенике.



ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ И СВИ ОСТАЛИ, ОД ДАНАС, СВУДА СВАКОГ ДАНА СОМБОРСКИ СЛАДОЛЕД

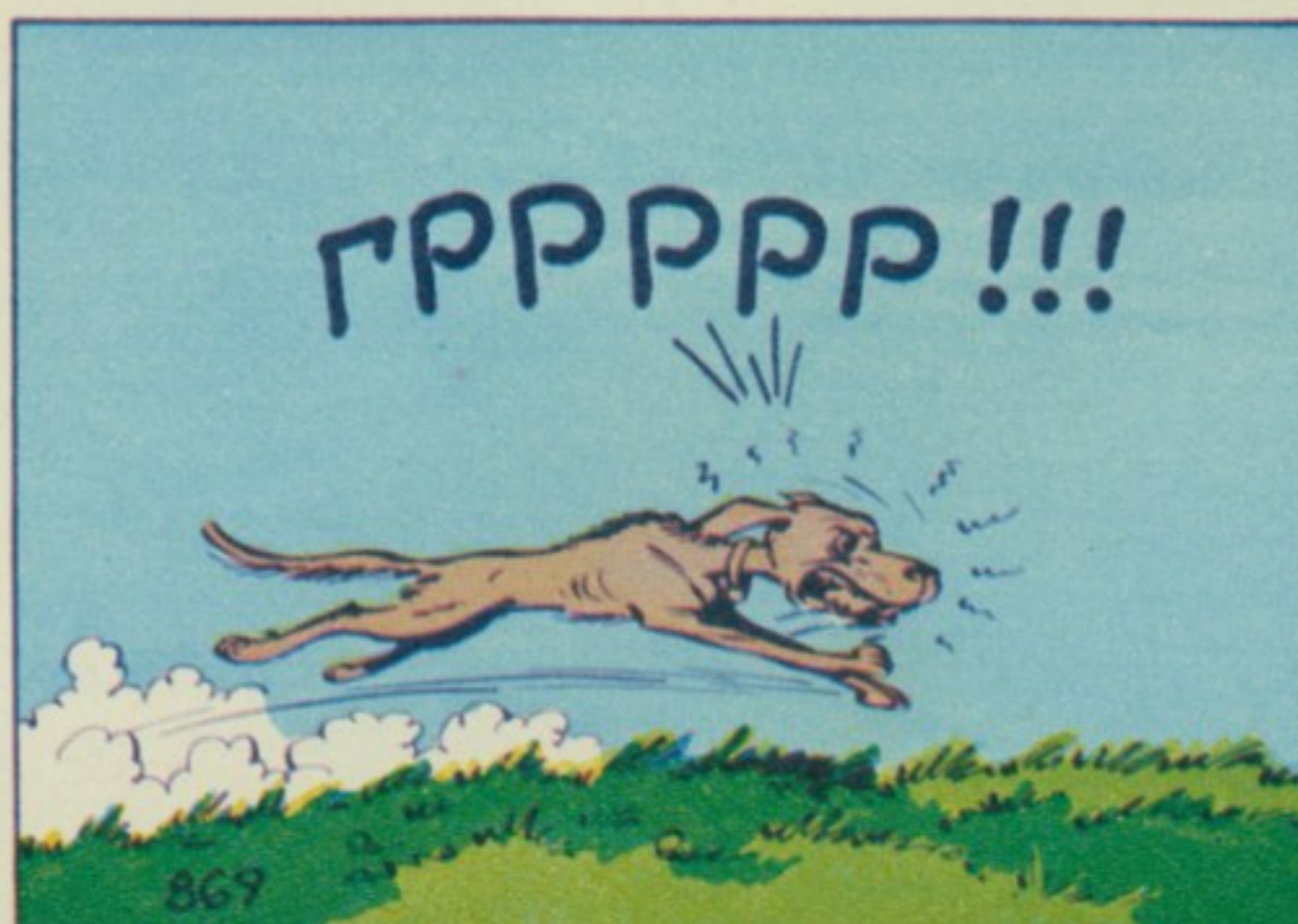
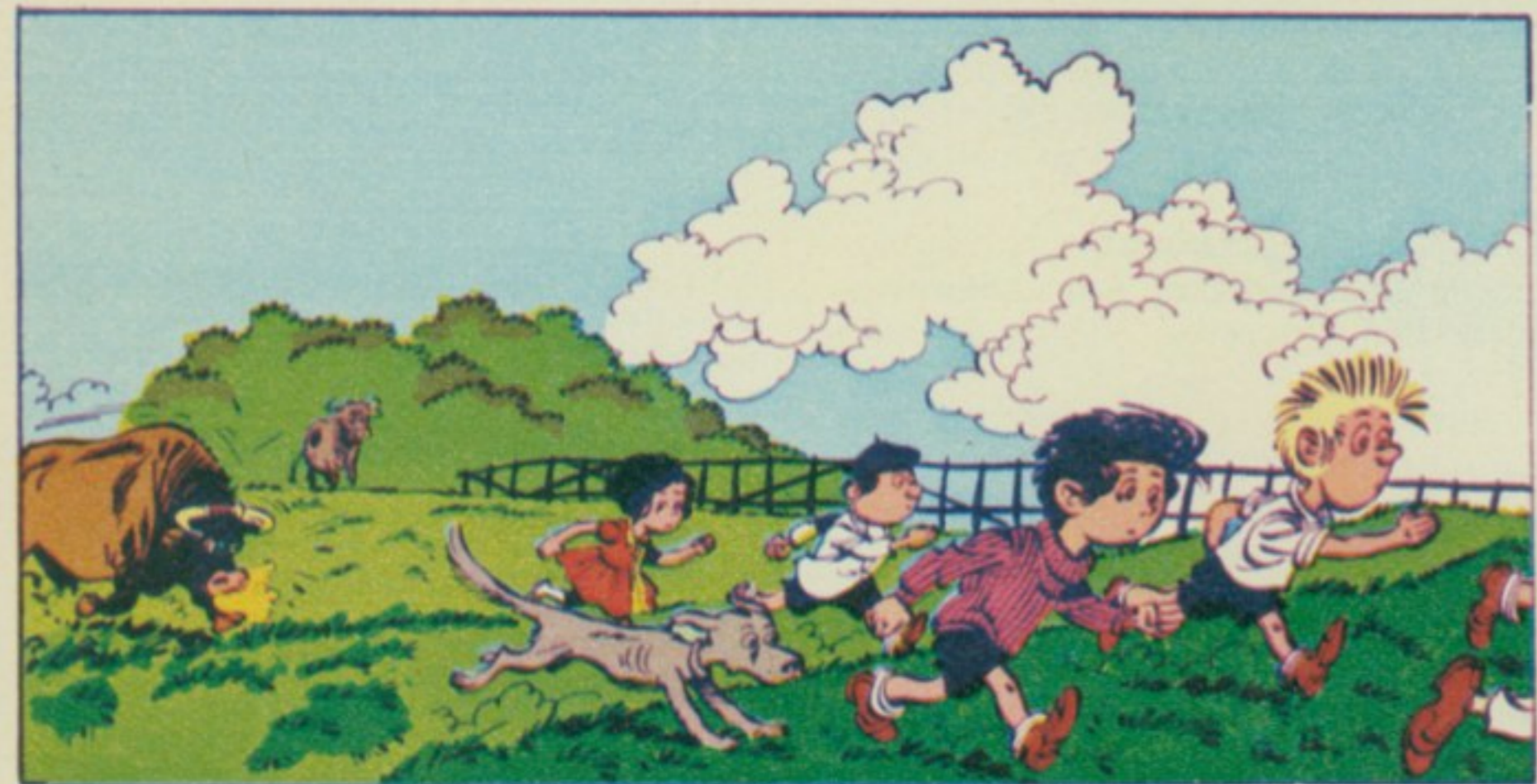
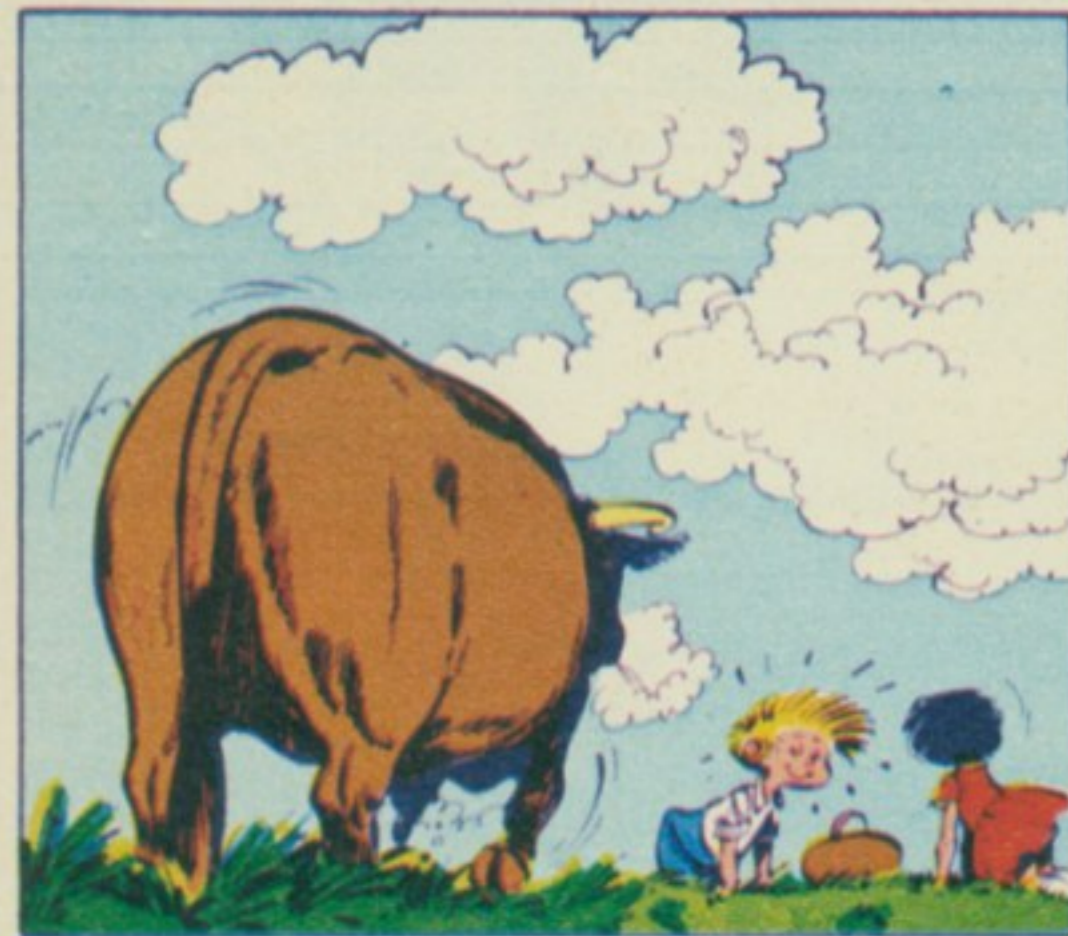
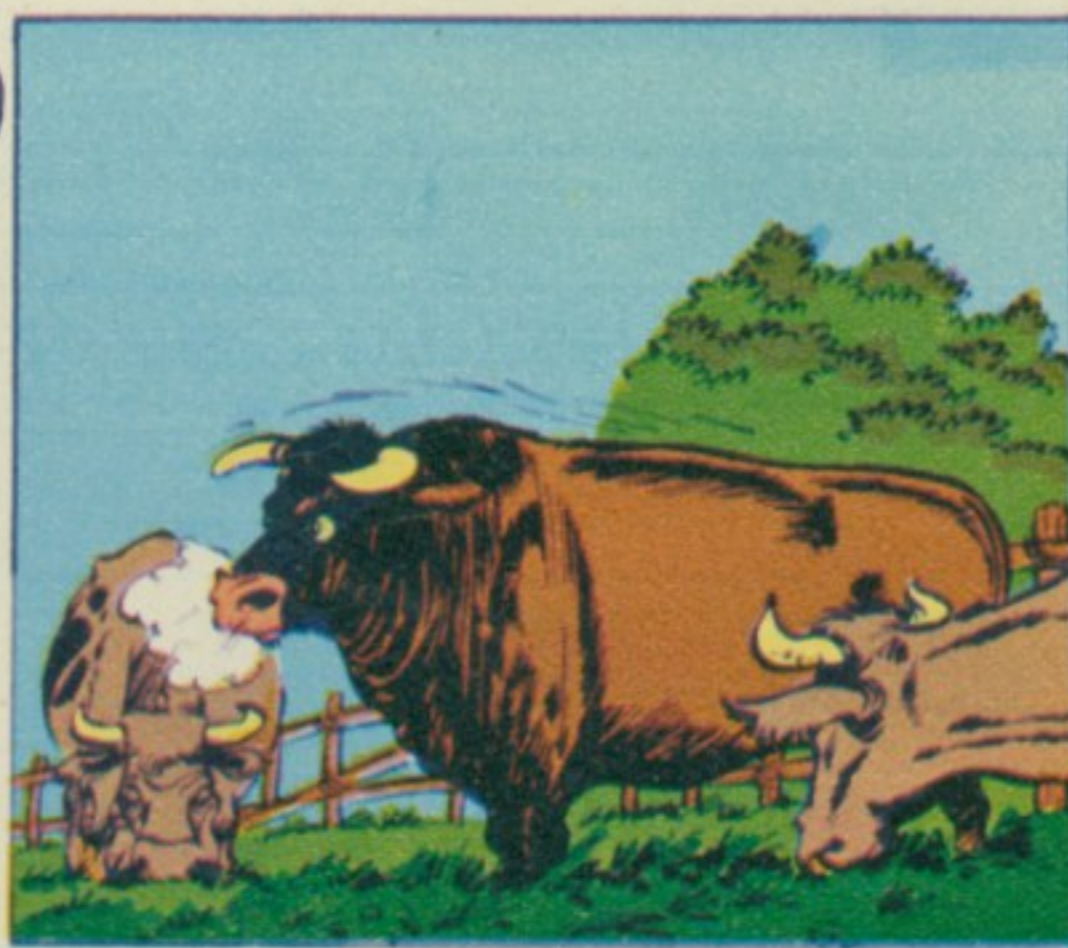
SOMBOLED

ПРОИЗВЕДЕН ПО ДАНСКОЈ ЛИЦЕНЦИ, НАЛУКСУЗНИЈЕ ОПРЕМЉЕН. НАЈБОЉИ У ЕВРОПИ! НАЈЧУВЕНИЈИ У СВЕТУ!

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ »СОМБОР«



ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ



1 ЧИШАО САМ
2 ЧИШАМ...



Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају:



Др. СТАНИША НОВАКОВИЋ

Научни сарадник Института друштвених наука: Под вашим термином „детињство“ ја ћу подразумевати све оне три почетне фазе живота које је Лав Толстој назвао „детињство“, „дечаштво“ и „младост“. У тако шире схваћеном детињству, ја сам још од првих разреда гимназије — уз пуну подршку својих родитеља — почео да читам најразноврснију литературу која би ми пала под руку: од пустиловних романа Џека Лондона или Б. Травена и романа маште Жила Верна, преко романа о каубојима и Индијанцима Карла Маја, до наших најпознатијих писаца као и највећих имена руске, француске или енглеске белетристике. (Према бајкама, па чак донекле и према кратким причама уопште, осим у раном детињству, нисам имао никаквих посебних склоности). Многа од тих дела читао сам и по два-три пута, а имао сам обичај да у посебне свеске бележим поједине мисли које би ми се у неким од тих књига учиниле интересантним или значајним.

Не треба, наравно, помислити да сам ја по својим читалачким капацитетима представљао неки велики изузетак у односу на своје школске другове. Чини ми се, у ствари, да је моја генерација, која је проводила своје дечаштво у годинама рата (када се мало излазило из куће), као и у првим послератним годинама (када још није било телевизије) била упућена првенствено на књигу.

У то време, колико се сећам, моје најомиљеније књиге, не рачунајући авантуристичке новеле, биле су: с чисто уметничке гачке гледишта Ђунка Голсвортијева новела „Јабука“, а са мисаоне стране Платонова „Гозба“. Од дела наших писаца посебно сам био импресиониран Андрићевом „Травничком хроником“.

Од времена када сам се посветио научном раду на подручју философије, потреба за читањем стручне литературе је велика да једва нађем времена да прочитам нека од општехваљених или контроверзних дела савремене светске литературе. Тренутно читам британку сатиру на диктаторске режиме „Животињска фарма“ Џорџа Орвела.

МАЈМУНСКИ ГЕНЕРАЛ

Неосвојивој тврђави на Гибралтарској стени запретила је опасност. Чупави освајачи су већ у првом налету заузели град и угрозили енглеску заставу.

Било их је најмање седам-осам стотина. Средњег раста, али снажни, крепки, окретни, гипки, способни за највратоломније скокове, претали су се под последњим зрацима сунца, које је већ залазило за планину. Ускоро је црвени диск ишчезао и тама се распротрла по читавом базену опточеном планинским ланцима Соноре, Ронде и пустињске области Дел-Кувро.

Наједном се читава група умирила. На врху брега што подсећа на магарећа леђа, појавио се њихов командир.

— Звизз... звизз — громко је зазвиздао командир.

— Звизз... звизз — поновила је необична група задивљујуће сложено.

Чудно биће беше тај командир: висок, на плећима мајмунски ђурак наопако окренут, глава с гргуравом, нечешљаном косом, кратка чекињаста брада, голе ноге са табанима отвордним као коњска копита.

Подигао је руку и испружио је према планинској падини. Сви су поновили његов покрет, војничком тачношћу, механички, као какве по зоришне лутке на истој узици. Он је спустио руку. И они су спустили руке. Он се сагнуо до земље. Они су поновили његов покрет. Он је узео дебелу палицу и стао њоме да маше. И они су замахивали палицама изводећи мачевалачки захват по знаку под називом „затворена ружа“.

Затим се командир окренуо, склизнуо кроз траву па испод дрвећа. Група је, пузећи, ишла за њим.

Убрзо су планинске стазе изроване кишом остале иза њих а да се ниједан камичак није откопљао испод њихових ногу.

После четврт часа командир је стао. И сви су стали, као да су се на месту скаменили.

Ноћ над Гибралтаром

Две стотине метара испод њих, у заливу, лежао је град.

Као звезде блистале су светиљке на доковима, у кућама, вилама, касарнама. А мало даље — фењери на ратним бродовима. Још даље, на крају рта Европа, светионик је бацао преко мореуза заслепљујући сноп светлости.

У том тренутку са зидина тврђаве одјекнуо је топовски пуцањ. За њим се чуло добовање добоша праћеног реским звуцима гајди.

Наступио је час одмора и враћања кућама. Ниједан странац није више имао право да се креће по граду без гарнизонског официра. Посада је морала да се врати на бродове пре но што се градске капије затворе. Свака четврт часа долазила је патрола одводећи у војну затвор закасне и пијане. А затим се све утишало.

Генерал Мак Кекмејл могао је мирно да спава.

И никоме не би ни на памет пало да би те ноћи Енглеска могла да изгуби Гибралтар.

Угрожена тврђава

Свима је познато да Гибралтарска стена, висока 425 метара, почива на основици широкој 1245, и дугачкој 4300 метара. Она помало подсећа на уснулог лава чија је глава окренута према Шпанији, док му се реп купа у мору. Његове че-

љусти начичкане су зубима — седам стотина топова што извирују кроз назубљене зидове утврђења као зуби какве старице. А та старица ће жестоко ујести ако је раздраже. Да, Енглеска се сигурно учврстила овде као и на Малти и многим другим стенама разбацаним по читавом свету.

Па ипак, постојао је човек који је маштао да отме стену коју су



ГИЛ БРАЛТАР КРЕЋЕ У БОЈ

заузели Енглези. Био је то командир горе описане чете; чудно неко биће, могло би се рећи — лудак. Звао се Гил Бралтар. То име је, вероватно, у његовој глави добило значење неке патриотске мисије. Мо зак није издржао — Бралтара је требало што пре стрпати у лудницу. Али, већ десет година нико није знао куда се он део. Да ли је лутао по свету? У ствари, он није напустио домовину. Живео је као пр-



ХРАБРИ ВОЈНИК ТОЛИКО ЈЕ ЛИЧИО НА МАЈМУНА ДА СУ СЕ ЧАК И МАЈМУНИ ПРЕВАРИЛИ

вобитни човек у шумама, под степњем, а највише у неприступачним пећинама Сан Мигуела.

Покварен сан једног генерала

Генерал Мак Кекмејл слатко је спавао приљубивши уз јастук уво, знатно дуже но што приличи људима.

Својим страховито дугачким рукама, округлим очима дубоко усађеним под чупавим обрвама, лица зараслог у чупаву браду и необично избаченим вилицама, био је поражавајуће ружан чак и за једног енглеског генерала. Прави мајмун, али војник од главе до пете и поред те своје мајмунске спољашности.

Да! Спавао је у свом удобном стану у Главној улици, тој кривудавај улици која сече град од Морских врата до врата Аламеде. И можда је сањао да је Енглеска завладала Египтом, Турском, Холандијом, Авганистаном, Суданом — једном речју свим пунктовима у свету који јој се свиђају и то у време кад јој је претила опасност да изгуби Гибралтар.

Врата су се нагло отворила.

— Шта је? — рикну генерал Мак Кекмејл.

— Генерале, град је заузет! — одговори ађутант.

— Шпанци?

— Вероватно!

— Како су се усудили...!

Генерал је скочио, забацио ноћну капу, навукао панталоне, мундир, ускочио у чизме, дограбио сабљу.

— А каква је то бука?

— То тутње стеновите громаде које се руше на град као лавине.

— Има ли их много?

— Изгледа.

— Вероватно су се удружили сви брђани-бандити: кријумчари из Ронде, рибари из Сен Рока, емигранти који су преплавили села.

— Бојим се да сте у праву, генерале!

— Је ли гувернер обавештен?

— Није. До његове виле на рту Европа не може се продрети. Градска врата су заузета, улице пуне нападача.

— Шта је с касарнама крај Морских капија?

— Ни до њих се не може Артиљеријске касарне су опкољене.

— Колико имамо људи?

— Две десетине, генерале, пешадинци из трећег пука који су успели да се провуку.

— Кунем се светим Дунстаном...

— крикну генерал — ти ждерици поморанци...

У том тренутку у собу је улетео неко чудно биће и скочило генералу на леђа.



ГЕНЕРАЛ МАК КЕКМЕЈЛ — ВОЈНИК ОД ГЛАВЕ ДО ПЕТЕ

— Предај се! — викнуо је нападач високим, реским гласом.

Неколицина војника, који су дотрчали за ађутантом, хтели су да се баце на њега а онда...

— Гил Бралтар — узвикнули су препознавши га.

Заиста, то је био он, хидалго кога су већ били заборавили, дивљак из пећине Сан Мигуел.

— Предај се! — поновио је.

— Никад! — урликнуо је генерал Мек Кекмејл.

Изненада, када су га војници већ опколили, Гил Бралтар је звизнуо, продорно и дуго. У истом трену провалила је у двориште, а затим и у кућу, гомила нападача.

Инвазија четвороногих

— Зар је то могућно? Били су то моно-мајмуни, стотине мајмуна! Дошли су да од Енглеза одузму стену чији су прави власници они били, планину коју су они насељавали још пре Шпанаца, пре но што је Кромвел и намислио да је заузме за енглеску круну. Били су ужасни својом многобројношћу, ти безрени мајмуни!

Каква срамота за Уједињено краљевство ако њихов покушај успе! Да Енглезе, покоритеље Индијанаца, Етиопљана, Тасманаца, Аустралијанаца, Хотентота и многих других народа, победе обични моно-мајмуни.

Ако се таква катастрофа догоди, генералу Мак Кекмејлу неће остати ништа друго до да себи просвира

УЖЛЕТА ХОРДА

главу. Таква се срамота не може преживети.

Међутим, пре но што су мајмуни, домамљени звиждуком свог вође, преплавили собу, неколико војника бацило се на Гил Бралтара. Лудак, обдарен ужасном снагом, жилаво се опирао и није га било лако савладати. Његов мајмунски ђурак био му је здеран за време борбе и он је лежао у углу, готово наг, зезан, запушених уста, тако да није могао ни да се мрдне ни да писне.

Али, положај је и даље био опасан. Неколико пешадица успели су да се окупе крај Морских врата и сад су се пробијали према генераловом стану. Појединачни пушчани хици разлегали су се у Главној улици и Трговачком тргу. Број моно-мајмуна стално је растао тако да је гибралтарском гарнизону претила опасност да изгуби све важне положаје. А тада, ако се Шпанци уједине с мајмунима, утврђења ће морати бити напуштена, батерије остављене и Енглези, кад једном изгубе стену, никад више неће моћи да њоме овладају!

Мак Кекмејл је журнуо из собе решен да победи или погине, као што кажу ратници.

Неочекивани обрт

И тада се све сасвим неочекивано изменило.

Уз светлост буктиња које су осветљавале дворште могло се видети да су мајмуни почели да одступају. На челу чете марширао је вођ машући палицом. И сви мајмуни, подражавају његове покрете, марширали су за њим.

Зар је Гил Бралтар успео да се ослободи конопаца и побегне из собе иако је био под јаком стражом? Да, у то није било сумње! Али, куда је то кренуо? Да ли ће отићи на рт Европу, до гувернерове виле, заузети је и натерати га да се преда као што је учинио с генералом?

Не! Лудак и његова чета напустили су утврђење.

После једног часа у граду више није било ниједног освајача.

Шта се догодило?

Све се разјаснило када се генерал Мак Кекмејл појавио на улазу у парк.

Да, то је он заузео место лудака и командовао је одступањем чете огрнувши се мајмунском кожом. Толико је тај храбри војник личио на четворonoшца да су се чак и мајмуни преварили. Било им је довољно само да им се покаже па да их поведе са собом.

Била је то проста али генијална идеја која је ускоро била награђена Крстом светог Ђорђа.

Што се тиче Гила Бралтара, Уједињено краљевство продало га је циркусу Барнум да га приказује у главним градовима Старог и Новог света. И Барнума су с пажњом слушали када је уверавао да публици приказује не дивљака из Сан Мигуела већ самог генерала сер Мак Кекмејла.

Догађај је био добра поука влади Њеног Величанства. Схватила је да Гибралтар не могу да заузму људи и то да га Енглези држе само по милости мајмуна. И Енглеска, увек практична у свим својим поступцима, одлучила је да убудуће упућује тамо само своје најружније генерале да би се мајмуни опет могли преварити.

Вероватно ће та мера заувек осигурати власт Енглеза у Гибралтару.

У МАГНОВЕЊУ ТУНГА ЈЕ ОЦЕНИО ОПАСНОСТ КОЈОЈ СЕ ИЗЛОЖИО ЊЕГОВ ОТАЦ! И ПОХИТАО МУ У ПОМОЋ... АЛИ ПРЕКАСНО!!



НОСОРОГ ЈЕ УБИЛАЧКИМ РОГОМ ЗАКАЧИО СТАРЦА И ТРЕСНУО ГА О ЗЕМЉУ. И ОДМАХ КРЕНУО У НОВ НАПАД!



У СЛЕПОМ БЕСУ ТУНГА ЈЕ ЗАРИО СВОЈЕ КОПЉЕ У НОСОРОГА...



ПОМАХНИТАО ОД БОЛА, НОСОРОГ ЈЕ JURHYO А ОДУШЕВЉЕНИ ЛОВЦИ ЗА ЊИМ...



ЈЕДАН ЈЕ САМО СТАЈАО КАО УКОПАН ЗБУЊЕН НЕОЧЕКИВАНОМ ТУНГИНОМ ПОЈАВОМ...



ТУНГА... ЖИВ СИ, СИНЕ! ЧУВАЈ СЕ... КАУМА. ОН ХОЋЕ ДА ЗАГОСПОДАРИ ХОРДОМ... ШАК ЈЕ И МЕНЕ...



ТУНГА! ПАЗИ!



ПОДСЕТНИК



Глобуси разних величина. Има их и са сијалицом унутра па могу да служе и као собна лампа. „Просвета“, Лоле Рибара 6. Цена од 35—259,60 дин.

ЗА ПОКЛОН



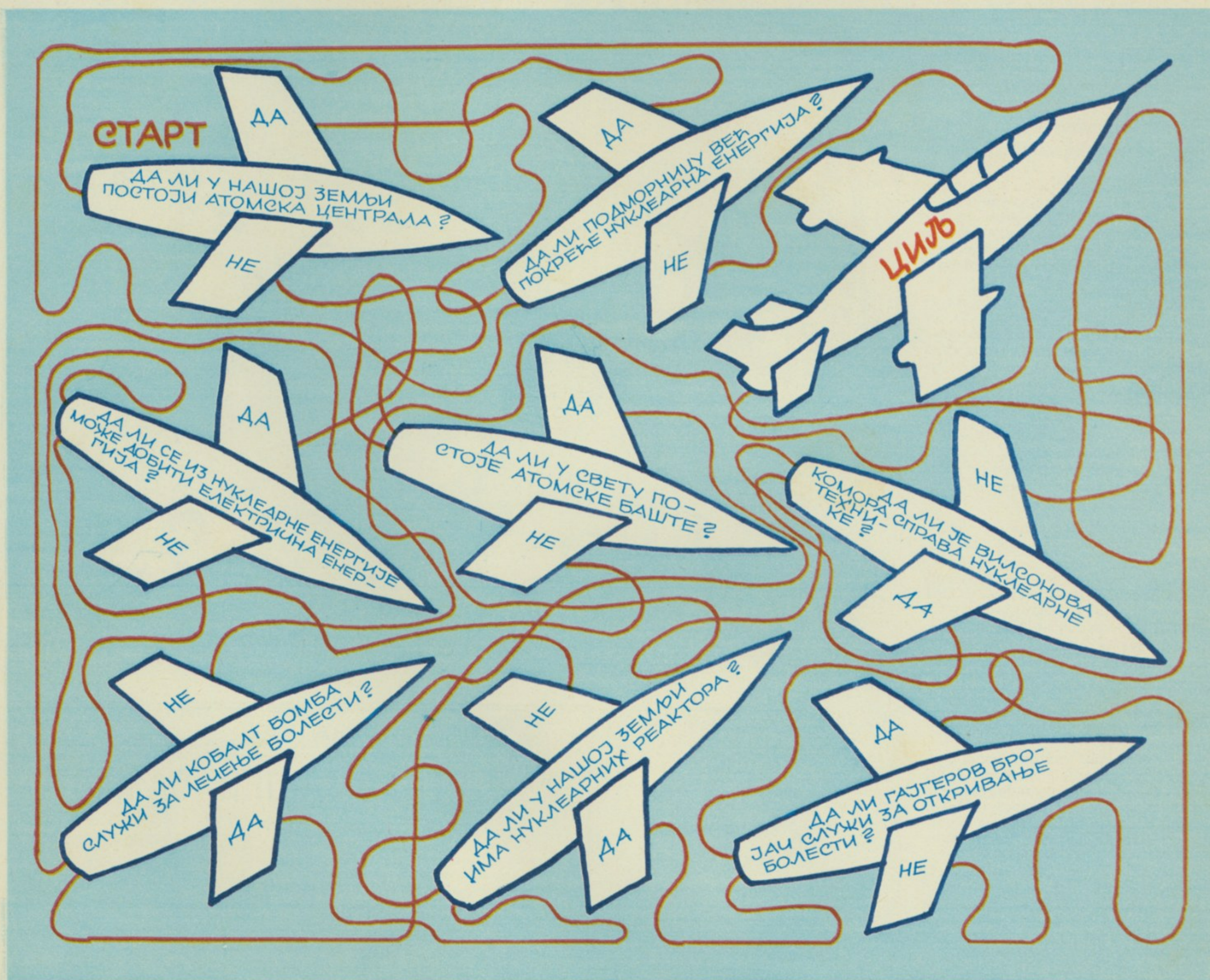
ПЛОЧА ЗА ВАС НЕНАДМАШНИ САЧМО

Само онај коме музика значи живот, може педесет година да влада врхом цеза и одолева сталним налетима младих. И данас Луис Армстронг Сачмо одушевљава публику као некад. Он је најбољи међу најбољима. Мелодије „Кабаре“ и „Како је диван свет“ то потврђују. Иако то није бит музика, плоча с овим мелодијама налазила се дуго у врху топ-листи многих земаља. Код нас је плочу легендарног Сачма издао „Југотон“. Цена 7 н. д.



Проверимо своје знање и научимо нешто ново из нуклеарне технике. Полазак с млазног авиона на којем пише старт. На трупу авиона је питање а на крилима одговори. Определимо се за један одговор и следимо линију која нас води до тог одговора до следеће летелице. Решавамо питање на исти начин и тако све док не дођемо до млазног авиона на коме пише циљ.

Ако смо дошли до циља, значи правилно смо решили сва питања. Уколико грешимо, пут до решења је дужи и мораћемо да се враћамо на поновно решавање оних питања на која смо дали погрешан одговор. Још само да вас подсетимо: на пресецима линија не сме се скретати ни лево ни десно, већ се мора пратити линија која води од тог одговора до следеће летелице.



ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Ученица сам шестог разреда и имам 13 година. Желела бих да се дописујем са девојчицом из Москве. Зорица Костић, Ул. Призренска бр. 25. Пирот.

Имам 15 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Милош Мучалов, Ул. Ђ. Јакшића бр. 2. Пожаревац.

Имам 15 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље, љубитељима музике. Ученик сам VII разреда. Момчило Митић, село — Власина Стојковићево.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Совјетског Савеза. Имам 14 година. Скупљам разгледнице, марке и салвете. Језик дописивања: српскохрватски, руски и словачки. Елена Млинарчек, Ул. Венецова бр. 8. Бело Блато, Банат.

ВИС „Хардуни“, млади састав из Смедерева желео би да се дописује са друговима и другарицама из наше земље. Сакупљамо слике састава и певача. Владан Мирковић, члан вис „Хардуна“, Српских Совјета бр. 3. Смедерево.

Молим све читаоце „Забавника“ који се баве скупљањем значака да ми пишу јер желим да са њима размењем искуство о томе како да повећам своју малу збирку. Ели Вучковић, Пионирска 51, Мајданпек.

Пошто нисам чула да у нашој земљи постоји клуб скупљача етикета, молим све дечаке и девојчице којима је то хоби да ми пишу. Зденка Андришић, Бориса Кидрича 44, Осиек.

Имам 15 година и желео бих да се дописујем са девојкама и младинама из целог света. Ученик сам средње електро-техничке школе. Милорад Љубисављевић, Ајвалија, з. п. Грачаница код Приштине.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целог света. Скупљам марке, салвете и слике певача бит-музике. Језик дописивања српскохрватски, словачки, немачки и руски. Божана Млинарчек, Ул. Ж. Зрењанина бр. 21. Ковачица.

Желео бих да стекнем нове пријатеље и пријатељице те вас молим да у вашем листу објавите следеће: имам 16 година и желео бих да се путем дописивања упознам с друговима и другарицама из наше земље. Марко Орчић, Таванкут, Трг С. Марковића бр. 4.

Желела бих да се дописујем са пријатељима из целог света. Скупљам разгледнице и салвете. Имам 13 година. Језик дописивања: енглески, руски, немачки и српскохрватски. Вера Милошевић, Дунавска бр. 4. Земун.

Здраво југословенски пријатељи, јављају вам се девојчице из Совјетског Савеза које желе да се дописују са вама. Живимо у граду Первонрајску, који је млад и леп. Кајумова Раја, Маљцева Наташа, Сабенина Људа, Изидатова Ваља, Чуркина Наташа, Козловскаја Љуба. Пишите нам на Наташину адресу: СССР, Сведловскаја обл, г. Первонрајск, ул. Ватутина, д. 37, кв. 50, Чуркиној Наташе.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) установа у којој се чувају уметничка дела, 6) врста птице, 8) циљ, 9) показна заменица, 11) хунски краљ, 13) вулкан на јапанском острву Кјушју, 14) предлог, 15) лука у Израелу, 17) иницијали америчког књижевника („А



меричка трагедија“), 18) истурени део копна у море, 20) звер из породице куна, 22) река у Црној Гори, 24) назив, 25) француски књижевник („Јадници“), 26) четинарско дрво, 28) врста винове лозе, 30) делатност, 32) хитар, 34) вавилонски град, 35) народно коло, 37) скраћеница за слично, 38) наш са времена композитор (Крсто), 40) птица грабљивица, 42) име глумице Мањани, 43) телефонски позив.

Усправно: 1) роман Максима Горког, 2) запаљење, 3) предлог, 4) ја (лат.), 5) индонезанско острво, 6) име и презиме нашег савременог сликара, 7) место у Хрватској, 8) индустријска биљка, 10) халогени хемијски елемент, 12) спис, 16) ваздушно превозно средство, 19) лична заменица, 21) јединица електричног отпора, 23) тишина, 27) предлог, 29) река у Сибиру, 30) француски сликар (Жорж, 1871—1958), 31) мера за површину, 33) несрећа, 35) стара мера за тежину, 36) врста инсекта, 39) немачки предлог, 41) данска мера за количину у комадима.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно 1) ток, 4) два, 7) атол, 9) свет, 10) море, 11) тока, а, 12) домар, к, 14) Сутиван, 16) канал, 17) Цер, 19) ом, 20) рок, 22) ма, 23) сок, 25) челик, 27) Супетар, п, 30) Пирот, м, 32) Урал, 34) ниша, 36) лира, 37) инат, 38) Ади, 39) или.

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански фах 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.



МАЛА ПОШТА

РИБА-КОБАСИЦА?

Уважени уреднице!

Ваш лист читам са задовољством, јер у њему налазим највероватније ствари. Овог пута сте нашли заиста светско чудо! Пишете да постоји риба која муче, тешка 200 килограма, а дугачка преко 20 метара. Могла би бити толико дугачка уз ту тежину једино да је танка као кобасица, али на слици није тако представљена. Штета што не постоји та ваша риба-кобасица, лепо би се пржила.

Милован Радмиловић,
Сарајево

У праву сте, поткрала нам се грешка. Требало је да пише да ова риба може да буде дугачка преко два метра, а не преко двадесет. Слажемо се с вама да је штета што не постоји риба — кобасица.

ВРЛО ДОБАР ДВОЈКАШ

Друже уреднице,

Молим вас да ми одговорите да ли са једном двојком могу да будем врло добар, ако су ми све остале оцене повољне?

М. Мирослав, Ниш

Може се бити врло добар и са једном двојком под условом да су вам више од половине других оцена одличне или врло добре. Међутим, мислимо да је боље бити врло добар без иједне двојке, а још боље одличан, макар и са једном тројком, што је такође могуће.

КОЗМЕТИЧКА ШКОЛА

Поштована редакцијо,

Желела бих да похађам козметичку школу, само не знам где она постоји и колико траје школовање и да ли се полаже пријемни испит?

Милена
Београд

Засад код нас још не постоји козметичка школа, већ су то у ствари курсеви које организују народни универзитети појединих општина, и они обично



трају по три месеца. Мислимо да не постоје пријемни, али завршни свакако јер се добијају и дипломе. Морате пратити дневну штампу односно огласе и ту ћете, свакако, наћи оно што тражите.

БУДУЋИ АТОМИСТА

Драга редакцијо,

Надам се да ћете ми као вашем сталном читаоцу одговорити на ово питање: Желео бих да студирам атомистику, па ме интересује коју

средњу школу треба да завршим и на који факултет да се упишем.
Мирослав Ј. Јелић

Најбоље би било да се упишете у гимназију, јер да бисте постали атомиста морате да завршите Природно-математички факултет, Физичко-хемијски одсек.

ТРЕНИРАО БИХ ЦУДО

Драги Забавнице,

Молим те да ми даш адресу неког клуба где бих могао да тренирам цудо. Известите ме ако је могуће да ли примају нове чланове. Имам 16 година.

Бранко
Нови Београд



Обратите се Универзитетском савезу организација за физичку културу, Београд, Балканска бр. 4 и они ће вас о свему обавестити.

ЈЕДНО МЕСТО ЗА ДЕВОЈКУ — ПИЛОТА

Драга редакцијо,

Желела бих да после завршеног школовања postanем пилот. Не знам да ли то могу да будем. Молим вас да ми кажете да ли постоји ваздухопловна школа за жене у нашој земљи?

Надежда Вељковић, Печ

Жене не могу да буду пилоти у ратном ваздухопловству и путничком саобраћају. Међутим, немојте се жалостити. У многим нашим градовима постоје спортски аеро-клубови где и девојке могу да пилотирају спортским авионима, једрилицама или да се баве падобранством. Не знамо да ли такав клуб постоји у Печу, али се распитајте. Најбоље је да прво питате вашег наставника Основног техничког образовања.

ПРСТЕНОВИ ЗА ГОЛУБОВЕ

Драги Забавнице,

Молио бих да ми одговорите где могу да купим прстенове за голубове, пошто желим да их обележим да се мој сусед и ја не бисмо свађали због тога.

С. Иветић
Панчево

Прстенове можете поручити код лимара. Они се праве од танког алуминијумског лим. Али, ако сте мало вешти и сами их можете изрезати.

Пишите нам какве голубове гајите, јер се један наш читалац интересује где може да купи голубове.

WALT
DISNEY

МИКИ

